

DE MANIER OM JONGEREN TE LATEN PARTICIPEREN IN EEN LOKALE JONGERENRAAD

Een kwalitatief onderzoek naar de factoren die de bereidheid om te
participeren beïnvloeden van jongeren in een lokale jongerenraad

Irene Kavelaars

609991

Erasmus Universiteit Rotterdam

Master Public Administration: Beleid en Politiek

Eerste beoordelaar: José Nederland

Tweede beoordelaar: Steven Blok

8 augustus 2022

Samenvatting

Het doel van dit onderzoek is om te verklaren welke factoren invloed kunnen hebben op de bereidheid van jongeren om te participeren in een lokale jongerenraad. Om dit te kunnen onderzoeken is de volgende hoofdvraag gesteld in dit onderzoek: “Welke factoren beïnvloeden de bereidheid van jongeren om te participeren in een jongerenraad op lokaal niveau?” Aan de hand van het CLEAR-model is de bereidheid tot participatie onderzocht. Het CLEAR-model bestaat uit vijf factoren die invloed hebben op burgerparticipatie. Deze factoren zijn: *can do*, *like to*, *enabled to*, *asked to* en *responded to*. In dit onderzoek is onderzocht of het CLEAR-model toepasbaar is op jongeren die participeren in een lokale jongerenraad. Door middel van kwalitatieve interviews zijn verschillende jongeren die al participeren in een lokale jongerenraad ondervraagd.

Het CLEAR-model lijkt op sommige punten de bereidheid van jongeren om te participeren in een lokale jongerenraad te voorspellen. Om het volledig op jongeren te kunnen aansluiten is het wel nodig om enige aanpassingen te maken. Concluderend kan er daarom gesteld worden dat jongeren kunnen participeren als ze de beschikken over de juiste vaardigheden, theoretisch zijn opgeleid en ervaring hebben met vrijwilligerswerk. Jongeren willen participeren doordat ze verbonden zijn met de onderwerpen, de participatie dichtbij is, ze zichzelf persoonlijk kunnen ontwikkelen en omdat ze graag maatschappelijke impact willen creëren. Jongeren worden in staat gesteld om te participeren, omdat de jongerenraad een goede manier is om gezamenlijk met andere jongeren te participeren. Jongeren participeren voornamelijk omdat ze gevraagd worden om hun bijdrage te leveren. Als laatste is een reactie krijgen op participatie een belangrijke eis die jongeren stellen, echter is dit niet een noodzakelijke eis om te blijven participeren.

Dit onderzoek geeft een meerwaarde aan de theorie over jongeren die participeren in een jongerenraad. Maar het onderzoek betreft ook beperkingen omdat het alleen focust op het CLEAR-model en op jongeren die participeren. In vervolgonderzoek zou hiermee onder andere rekening gehouden kunnen worden. Er zijn drie aanbevelingen die kunnen worden gedaan om de lokale jongerenraad tot een hoger niveau te tillen. Als eerste dienen de juiste jongeren op de juiste plekken gevraagd te worden om te participeren. Ten tweede moet er rekening gehouden worden met de belangen van de jongeren. Ten derde moet de gemeente als organisatie de jongerenraad als een meerwaarde gaan beschouwen.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Probleemstelling.....	5
1.2.1 Doelstelling.....	5
1.2.2 Hoofd- en deelvragen.....	5
1.3 Wetenschappelijke relevantie.....	5
1.4 Maatschappelijke relevantie.....	6
1.5 Leeswijzer.....	7
2. Theoretisch kader.....	8
2.1 Burgerparticipatie.....	8
2.1.1 Jongerenparticipatie.....	8
2.2 Het CLEAR-model.....	9
2.2.1 Can do: kunnen doen.....	9
2.2.2 Like to: willen doen.....	10
2.2.3 Enabled to: in staat stellen.....	12
2.2.4 Asked to: gevraagd worden.....	13
2.2.5 Responded to: reactie krijgen op.....	13
2.3 Het conceptueel model.....	13
3. Methodische verantwoording.....	15
3.1 Onderzoeksstrategie.....	15
3.2 Casusselectie.....	15
3.3 Dataverzameling.....	16
3.4 Analyse.....	16
3.5 Betrouwbaarheid en validiteit.....	17
4. Resultaten.....	19
4.1 Can do: kunnen doen.....	19
4.1.1 Vaardigheden.....	19
4.1.2 Opleidingsniveau.....	20
4.1.3 Voldoende tijd.....	20
4.1.4 Vrijwilligerswerk.....	21
4.2 Like to: willen doen.....	21
4.2.1 Verbondenheid doelgroep.....	21
4.2.2 Verbondenheid onderwerpen.....	22
4.2.3 Geografische nabijheid.....	23

4.2.4 Eigen belang	23
4.2.5 Persoonlijke ontwikkeling	24
4.2.6 Sociaal belang.....	25
4.2.7 Morele motieven.....	25
4.3 Enabled to: in staat stellen	26
4.3.1 Platform.....	26
4.3.2 Samen participeren	27
4.3.3 Omgeving.....	27
4.4 Asked to: gevraagd worden om	28
4.5 Responded to: reactie krijgen op	28
5. Conclusie en discussie	30
5.1 Conclusie	30
5.2 Discussie	31
5.2.1 Literatuur discussie.....	31
5.2.2 Methodologische discussie	33
6. Praktische aanbevelingen.....	35
7. Literatuurlijst	37
8. Bijlage	41
8.1 Bijlage 1: Respondentenlijst	41
8.2 Bijlage 2: Interviewagenda	42
8.3 Bijlage 3: Codeboom.....	43

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

“Mijn droom is dat jongeren zich ook op lokaal niveau gehoord, gezien en begrepen voelen. Want dat schept het vertrouwen dat nodig is om je onderdeel te voelen van de democratie” Aldus oud-minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Kaja Ollongren (Van Oranje, Sweere & Stegeman, 2021, p.31). Op gemeentelijk niveau worden de beslissingen gemaakt door gekozen vertegenwoordigers. De uitdaging voor deze vertegenwoordigers is dat ze gebruik moeten maken van een breed scala aan inzichten van de burgers, dit kan worden gedaan door middel van burgerparticipatie. Er is een toename te zien aan burgerparticipatie op lokaal niveau (Lowndes, Pratchett & Stoker, 2006). Dit komt doordat de hedendaagse complexe sociale problemen vragen om burgerparticipatie (Hafer & Ran, 2016).

Rutjes en Jurrius (2011) geven aan dat het nieuwe participatietijdperk ervan uit gaat dat jongeren per definitie participeren. Als jongeren participeren heeft dit een positief effect op de samenleving en het beleid (Checkoway, Allison & Montaya, 2005; Nonner, 2021; Rutjes, 2015; Tubex, de Rynck & Coussée, 2006). Jongeren hebben namelijk andere perspectieven en zorgen er daarmee voor dat er een completer beeld ontstaat van de huidige samenleving (Van Oranje et al., 2021). Echter is er volgens Van Oranje et al. (2021) nog geen structurele en gelijkwaardige samenwerking tussen beleidsmakers en jongeren. Jongeren zijn ondervertegenwoordigd in de hedendaagse democratie, ze laten minder vaak hun stem horen dan volwassenen bij de lokale verkiezingen, worden minder vaak betrokken bij de politiek en zijn ze minder snel geneigd om te participeren (O'Toole, Lister, Marsh, Jones & McDonagh, 2003; Quintelier, 2007; Quintelier, 2010). Daar dient verandering in te komen volgens Checkoway et al. (2005) en Nonner (2021).

Wel nemen het aantal jongerenparticipatie initiatieven toe vanuit de lokale overheid (Richards-Schutser & Checkoway, 2010). Er is steeds meer behoefte aan jongerenparticipatie op lokaal niveau (o.a. Checkoway et al., 2005; Nonner, 2021; Richards-Schutser & Checkoway, 2010; Rutjes & Jurrius, 2011). Om jongeren bij de politiek te betrekken moeten er kansen gecreëerd worden om te participeren, waarbij discussies aangewakkerd moeten worden en jongeren dienen kennis te maken met verschillende meningen (Quintelier, 2010). Het is belangrijk om jongeren te stimuleren om te participeren, als jongeren namelijk eenmaal betrokken worden zijn ze eerder geneigd vaker mee te doen. De effecten van jongerenparticipatie houden jaren stand en heeft invloed op het burgerschapsgevoel later in het leven (Hafer & Ran, 2016; Quintelier, 2008; Quintelier, 2010). Hierom is het van belang dat jongeren moeten worden gezien als gelijkwaardige burgers en zo ook deel kunnen nemen aan besluitvorming (Checkoway et al., 2005; Percy-Smith, 2006).

Richards-Schuster en Checkoway (2010) geven aan dat jongeren graag willen participeren op lokaal niveau. Jongeren zijn steeds minder geïnteresseerd in de representatieve democratie, wel neemt de interesse toe in de participatieve democratie (Tubex et al., 2006). Jongeren zijn eerder geneigd om te participeren in een jongerenraad, doordat ze zichzelf daardoor efficiënter voelen. Dit komt doordat ze meer effect zien van hun deelnamen (Henn & Foard, 2012; Nonner, 2021; O'Toole et al., 2003; Quintelier, 2008).

Doordat jongeren anders participeren dan volwassenen is het van belang dat er onderzoek wordt gedaan naar jongerenparticipatie (o.a. O'Toole et al., 2003; Quintelier, 2007; Quintelier, 2010). Omdat jongerenparticipatie steeds belangrijker wordt, neemt de literatuur over jongerenparticipatie toe (o.a. Checkoway et al., 2005; Hafer & Ran, 2016; Kirshner, 2007). Jongerenparticipatie wordt steeds belangrijker doordat de hedendaagse samenleving hierom vraagt. De complexe sociale problemen dienen aangepakt te worden in samenspraak met jongeren (o.a. Checkoway et al., 2005; Rutjes & Jurrius, 2011). Echter geven verschillende auteurs aan dat er nog steeds behoefte is aan aanvullende literatuur (o.a. O'Toole et al., 2003; Quintelier, 2007). Specifieke literatuur over jongerenraden is nog ondervertegenwoordigd. Dit onderzoek gaat in op de kennislacune van

jongerenparticipatie in jongerenraden, hierbij wordt er onderzocht welke factoren van invloed zijn op de bereidheid van jongeren om te participeren in participatietrajecten, zoals jongerenraden, jongerenpanels en jongeren ambassadeurschap. In het verdere onderzoek zal de term jongerenraad worden gebruikt als overkoepelende term voor deze langdurige participatietrajecten.

Om te kunnen onderzoeken wat jongeren drijft om te participeren wordt er gebruik gemaakt van het CLEAR-model van Lowndes et al. (2006). Het CLEAR-model is een instrument voor het beoordelen van participatietrajecten. Het CLEAR-model geeft aan dat mensen participeren als er aan een aantal eisen wordt voldaan (Lowndes et al., 2006). Het CLEAR-model is al meermaals onderzocht, voornamelijk onder volwassenen (o.a. Voorberg, Vermeeren & Van Buuren, 2021; Šavriņa & Seimuškāne, 2018; Marava, Alexoploulos & Stratigea, 2020). Het is nog niet onderzocht in de context van een lokale jongerenraad. In dit onderzoek wordt er onderzocht of het CLEAR-model ook toepasbaar is op jongeren in een lokale jongerenraad. Er wordt onderzocht of jongerenraadsleden dezelfde eisen hebben. Hierdoor wordt de kennis vergroot over de toepasbaarheid van het CLEAR-model.

1.2 Probleemstelling

1.2.1 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is exploratief (Van Thiel, 2015). Het doel van dit onderzoek is om met behulp van het CLEAR-model, door middel van kwalitatieve interviews, inzicht te krijgen in de factoren die van invloed zijn op de bereidheid van jongeren om te participeren in een jongerenraad.

1.2.2 Hoofd- en deelvragen

In dit onderzoek wordt de volgende hoofdvraag gesteld:

“Welke factoren beïnvloeden de bereidheid van jongeren om te participeren in een jongerenraad op lokaal niveau?”

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn er deelvragen opgesteld. De deelvragen luiden als volgt:

1. Welke factoren van het kunnen participeren van jongeren hebben invloed op de bereidheid om te participeren in een lokale jongerenraad?
2. Welke factoren van het willen participeren van jongeren hebben invloed op de bereidheid om te participeren in een lokale jongerenraad?
3. Welke factoren zorgen ervoor dat jongeren in staat worden gesteld om te participeren en daarmee bereid zijn om te participeren in een lokale jongerenraad?
4. Welke invloed heeft mobilisatie van jongeren op de bereidheid om te participeren in een lokale jongerenraad?
5. Welke invloed heeft de reactie op participatie op de bereidheid van jongeren om te participeren in een lokale jongerenraad?

1.3 Wetenschappelijke relevantie

Verschillende wetenschappers geven aan dat er behoefte is aan meer kennis over jongerenparticipatie (o.a. Checkoway et al., 2005; Kirshner, 2007; O'Donoghue, Kirshner & McLaughlin, 2003; O'Toole et al., 2003; Sloam, 2016; Quintelier, 2010). Waarom participanten participeren is al veelvuldig onderzocht, echter is er geen duidelijkheid of deze literatuur ook toepasbaar is op jongeren. O'Toole et al. (2003) geven aan dat in de literatuur jongeren vaak niet worden beschouwd als specifieke groep, volgens de onderzoekers is dit wel nodig. Jongeren participeren namelijk anders dan volwassenen, het is daarom van belang dat er onderzoek wordt gedaan naar jongeren die participeren (o.a. O'Toole et al., 2003; Quintelier, 2007; Quintelier, 2010).

Checkoway et al. (2005) en Richards-Schuster en Checkoway (2010) geven aan dat er behoefte is aan meer kennis over jongerenparticipatie specifiek op lokaal niveau. Meer onderzoek zal bijdrage aan de groei van kennis op het gebied van jongerenparticipatie (Checkoway et al., 2005). Dit onderzoek zal daardoor een bijdrage leveren aan de bestaande literatuur over jongerenparticipatie op lokaal niveau.

In de literatuur wordt er ook minder aandacht besteed aan het burgerperspectief van participatie (Checkoway et al., 2005; Hafer & Ran, 2016). Studies over motivatie van participatie zijn voornamelijk gericht op de motivaties van ambtenaren (Voorberg et al., 2021). Gustafson en Hertting (2017) geven aan dat er weinig bekend is over de motieven van burgers om aan participatie deel te nemen. Dit onderzoek gaat meer inzicht geven over de motieven om te participeren van jongeren in een lokale jongerenraad.

1.4 Maatschappelijke relevantie

Er is een opkomende belangstelling voor jongerenparticipatie vanuit beleidsmakers (Gustafson & Hertting, 2017; O'Donoghue, 2002). Volgens Gustafson en Hertting (2007) is er vanuit de beleidsmakers behoefte aan meer kennis over de participatie motivatie van jongeren. Dit komt doordat jongerenparticipatie nog weinig te vinden is in praktijk en in onderzoek. Richards -Schuster en Checkoway (2010) geven aan dat meer onderzoek een bijdrage zal leveren aan de praktijk. Ze geven aan dat er lessen gehaald kunnen worden uit participatietrajecten van de lokale overheid. Door dit onderzoek uit te voeren ontstaan er eisen waar jongerenparticipatie aan dient te voldoen om succesvol te worden. Deze studie zal een bijdrage leveren aan de groei van de kennis over jongerenparticipatie in overheidsbeleid. Het geeft beleidsmakers handvaten om jongerenparticipatie op te pakken op lokaal niveau of om jongerenparticipatie tot een hoger niveau te brengen. Door de inzichten die dit onderzoek geeft aan de beleidsmedewerkers kan er gericht worden gestuurd op factoren die de bereidheid van jongeren beïnvloeden om te participeren. Hierdoor kan er gezorgd worden dat er meer jongeren gaan participeren. Als er meerdere jongeren participeren kan er worden gezorgd dat een jongerenraad een stabiele plek krijgt binnen de gemeente.

Jongeren zien zich gewoonlijk nog niet als groep die invloed kan uitoefenen op beleid, volwassenen zien jongeren vervolgens niet als competent en ambtenaren zetten jongeren vaak nog niet centraal in hun werk (Richards-Schuster & Checkoway, 2010). Checkoway et al. (2005) geven aan dat de bestaande literatuur voornamelijk de nadruk legt op de tekortkomingen van jongeren in participatie. Dit onderzoek laat zien dat er jongeren zijn die participeren op lokaal niveau. Het laat een positief beeld zien van jongerenparticipatie, omdat het laat zien dat jongerenparticipatie kan werken. Op deze manier gaan beleidsmakers jongeren erkennen als competente burgers (Checkoway et al., 2005).

Als jongerenparticipatie een stabiele plek kan verkrijgen binnen de gemeente, heeft dit voordelen voor de lokale democratie (Rutjes, 2015; Tubex et al., 2006). Er ontstaat daardoor effectief en efficiënt beleid, draagvlak voor beleid, ondersteunt de ontwikkeling van jongeren en creëert een democratisch burgerschapsgevoel (o.a. Checkoway et al., 2005). Een jongerenraad zorgt ervoor dat het gemakkelijker wordt voor jongeren om hun stem te laten horen en deel te nemen aan het maatschappelijke en politieke speelveld. Doordat jongeren op vroege leeftijd participeren heeft dit een positief effect op hun toekomst. Jongeren ontwikkelen namelijk vaardigheden waardoor ze op latere leeftijd maatschappelijk betrokken en verantwoordelijke burgers worden (o.a. Hafer & Ran, 2016). Door dit onderzoek krijgen beleidsmakers inzicht en beleidshandvaten worden aangereikt om de jongerenraad in het bijzonder en daarmee ook de politiek in het algemeen toegankelijker te maken voor jongeren uit verschillende sociale milieus. Dit zorgt uiteindelijk voor een levendige en dynamische democratie op lokaal niveau.

1.5 Leeswijzer

Dit onderzoek is opgebouwd in verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk twee, het theoretisch kader, zal er aandacht worden besteed aan de theoretische begrippen die relevant zijn voor deze studie. Vervolgens zal de toegepaste methode voor dit onderzoek worden verantwoord in hoofdstuk drie. In hoofdstuk vier worden de resultaten van de afgenomen interviews behandeld. In hoofdstuk vijf volgt de conclusie waarbij er antwoord gegeven wordt op de hoofdvraag van het onderzoek en de discussie waarbij er een reflectie gegeven wordt op dit onderzoek. In hoofdstuk zes volgt als laatste de praktische beleidsaanbevelingen.

2. Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt er aandacht besteed aan het begrip burgerparticipatie en jongerenparticipatie. Vervolgens worden aan de hand van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006) omschreven welke factoren de bereidheid om te participeren beïnvloeden. Als laatste zal het conceptueel model van dit onderzoek worden gepresenteerd.

2.1 Burgerparticipatie

Doordat dit onderzoek gericht is op burgerparticipatie zal eerst dit concept worden uitgelegd, vervolgens wordt de definitie jongerenparticipatie nader toegelicht. Er zijn verschillende definities van burgerparticipatie (o.a. Arnstein, 1969; Bobbio, 2019; Callahan, 2007; Hafer & Ran, 2016; Lowndes et al., 2006). In dit onderzoek wordt de definitie van Gustafson en Hertting (2017) gebruikt omdat deze definitie aansluit bij de jongerenraad als participatievorm. Gustafson en Hertting (2017) typeren burgerparticipatie als politieke arena's waarin de deelnemers hun eigen belangen of groepsbelangen kunnen uitspreken. Hierdoor wordt het politieke systeem opener en responsiever, want groepen krijgen de kans om hun eigen belangen te verwoorden. Er zijn vijf kenmerken van burgerparticipatie die Michels (2011) onderscheidt, namelijk: geeft burgers invloed, integreert burgers in het beleidsproces, draagt bij aan de vaardigheden van burgers, zorgt voor rationele beslissingen en gelegitimeerde besluiten.

Burgerparticipatie wordt gezien als fundamenteel element van de democratie (Hafer & Ran, 2016; Lowndes et al., 2006). In de hedendaagse sociale context krijgt participatie steeds meer betekenis, het is meer dan alleen betrokkenheid bij formele besluitvormingsprocessen (Percy-Smith, 2006). Doordat de overheid steeds meer in het leven van de burger wordt verweven, is er behoefte aan uitwisseling tussen de burger en de overheid. Door middel van participatieve democratie raken burgers meer betrokken met de overheid (Lowndes et al., 2006). Participatie stelt ambtenaren in de gelegenheid om kennis van de burgers op te halen, waarmee complexe sociale problemen beter kunnen worden opgelost (Lowndes et al., 2006).

Participatie kent verschillende vormen. Bij de toepassing van verschillende participatie vormen wordt er rekening gehouden met wie er participeert, hoe lang er wordt geparticipeerd en de reikwijdte van de participatie (Hafer & Ran, 2016). De jongerenraad is een vorm van deliberatieve participatie. Gustafson en Hertting (2017) geven aan dat een deliberatieve participatie inhoudt dat de deelnemers niet alleen opkomen voor hun eigen belangen, maar ook luisteren naar de argumenten en standpunten van andere en deze oprecht in overweging nemen.

2.1.1 Jongerenparticipatie

Participatie voor jongeren wordt vaak los gezien van participatie voor volwassenen (Percy-Smith, 2006). O'Donoghue et al. (2003) geven aan dat jongerenparticipatie de vrijheid aan jongeren geeft om hun mening te uiten over belangen die hen aangaan. Onder jongerenparticipatie behoren initiatieven van jongeren om zichzelf te organiseren rondom beleidskwesties, beleidsmakers die jongeren betrekken bij het beleidsproces en participatie van jongeren en volwassenen samen (Checkoway et al., 2005). Jongerenparticipatie is geen doel op zich, het is een middel om jongeren te betrekken en sociale cohesie te versterken (Rutjes, 2015). O'Donoghue et al. (2003) geeft aan dat jongerenparticipatie alleen effectief kan zijn als het ingebed is in instellingen en processen die het dagelijks leven van de jongeren beïnvloed. Echter is jongerenparticipatie vaak een paradox, waarbij er wel geraadpleegd wordt over ontwikkelingen, maar de meningen van de jongeren vaak niet wordt meegenomen in besluiten (Percy-Smith, 2006).

Jongeren zetten zich liever in voor specifieke acties of duidelijke doelen. Bij jongerenparticipatie staat zelfontplooiing van de jongeren voorop. Participeren zorgt namelijk voor

een verrijking van kennis, vaardigheden, interesse, sociale waarden en burgerschapscompetenties (Checkoway et al., 2005; Kirshner, 2007; Rutjes, 2015; Smith, 2005).

2.2 Het CLEAR-model

In dit deel van het theoretisch kader wordt er kenbaar gemaakt welke theorie er gebruikt zal gaan worden om de bereidheid tot participatie te onderzoeken. Er zijn verschillende theorieën om de bereidheid tot deelname aan participatie te onderzoeken. Zo geven Lilleker en Koc-Michalska (2017), Ryan en Deci (2000) en Voorberg et al. (2021) aan dat de self-determination theory (SDT) kan helpen begrijpen waarom mensen participeren. SDT is opgedeeld in verschillende soorten motivaties. Echter geven Lilleker en Koc-Michalska (2017) aan dat motivatie alleen een onvoldoende voorwaarde is voor deelname aan participatie. Dat geldt ook voor dit onderzoek, er wordt namelijk gekeken naar de bereidheid om te participeren. Alleen kijkend naar motivatie zou niet voldoende zijn om de bereidheid tot participatie te onderzoeken. Zoals ook Lilleker en Koc-Michalska (2017) aangeven moet er ook gekeken worden naar de sfeer van de activiteit. Het is daarom ook belangrijk om naar andere aspecten te kijken van de organisatie van de jongerenraad die invloed kunnen hebben op de bereidheid om te participeren.

Er is daarom gekozen om in dit onderzoek gebruik te maken van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). Het CLEAR-model is ontworpen door middel van theoretische en empirische inzichten van een groot aantal onderzoeken naar participatie. Lowndes et al. (2006) hebben gekeken naar de redenen voor burgers om wel of niet betrokken te zijn bij participatie. Het CLEAR-model geeft een dieper inzicht in de oorzakelijke factoren die burgerparticipatie bevorderen of belemmeren (Lowndes et al., 2006). Hierbij wordt er gekeken naar zowel motivatie aspecten als ook sociale aspecten (Voorberg et al., 2021). Het perspectief van de burger staat centraal, het laat zien wat burgers nodig hebben om te kunnen participeren. Hiermee helpt het beleidsmakers inzicht te krijgen in burgerparticipatie in hun gemeenschap, waardoor de betrokkenheid van burgers vergroot wordt (Lowndes et al., 2006). De meest effectieve participatie is mogelijk wanneer mensen kunnen, willen, in staat worden gesteld, gevraagd worden en een respons krijgen op participatie (Bakker, Denters, Oude Vrielink & Klok, 2011; Lowndes et al., 2006; Šavriņa & Seimuškāne, 2018; Voorberg et al., 2021).

In dit onderzoek zal het CLEAR-model worden gebruikt om te onderzoeken of het ook toepasbaar is op jongerenparticipatie en specifiek op jongerenraden. Doordat het nog niet is onderzocht in de context van een lokale jongerenraad, kan er gekeken worden of jongeren in een jongerenraad dezelfde factoren belangrijk vinden aan participatie. In de volgende paragrafen zullen de vijf factoren van het CLEAR-model worden toegelicht. Er zal ook speciaal aandacht zijn voor theorie met betrekking tot jongeren.

2.2.1 Can do: kunnen doen

De eerste dimensie van het CLEAR-model is *can do* (kunnen doen). Deze dimensie verwijst naar socio-economische factoren (Lowndes et al., 2006). Dit zijn de individuele middelen waar mensen over beschikken om zichzelf te kunnen mobiliseren en te organiseren (Lowndes et al., 2006; Verschuere, Steen, Van Eijk & Verhaeghe, 2014). Hierbij wordt er bedoeld op de vaardigheden, kennis en middelen van mensen die nodig zijn om effectief te kunnen participeren (Marava et al., 2020; Šavriņa & Seimuškāne, 2018; Voorberg et al., 2021). Zo dienen burgers handelingsbekwaam te zijn en te beschikken over burgerschapsvaardigheden (Van Eijk & Steen, 2014; Hafer & Ran, 2016). Vaardigheden die relevant zijn om te kunnen participeren zijn onder andere: communicatieve en organisatorische vaardigheden (Lowndes et al., 2006). Naast dat burgers moeten beschikken over de juiste vaardigheden moeten ze ook het vertrouwen voelen om deze vaardigheden te gebruiken, ze moeten zich persoonlijk competent voelen (Lowndes et al., 2006; Verschuere et al., 2014). Jongeren ervaren vaak belemmeringen als het gaat om het kunnen participeren. Jongeren beschikken namelijk vaak niet over benodigde vaardigheden (Marava et al., 2020). Hoe meer vaardigheden jongeren

hebben, hoe eerder ze lijken te participeren, aldus Quintelier (2008). Vaardigheden die van invloed zijn op de participatie van jongeren zijn: het kunnen geven van een mening, activiteiten organiseren of een leiderschapsrol kunnen aannemen (Quintelier, 2008). Marava et al. (2020) geeft aan dat het voor jongeren vooral belangrijk is om over voldoende zelfvertrouwen en kennis te beschikken om te kunnen participeren.

De vaardigheden en middelen die het gemakkelijker maken om te participeren zijn vooral te vinden onder theoretisch opgeleiden (HBO/WO) en mensen met een baan, degene met een hogere socio-economische status (Van Eijk & Steen, 2014; Gustafson & Hertting, 2017; Hafer & Ran, 2016; John, Fieldhouse & Liu, 2011; Lowndes et al., 2006; Verschuere et al., 2014; Voorberg et al., 2021). Het hebben van een lage socio-economische status zorgt ervoor dat de bereidheid om te participeren kan afnemen (Marava et al., 2020). Dit geldt ook voor jongeren, bij jongeren heeft de socio-economische status van de jongeren zelf of hun gezien invloed op de bereidheid om te participeren. Hoe hoger de socio-economische status van de jongeren of hun gezien hoe eerder ze bereidheid zijn om te participeren (Marava et al., 2020; Quintelier, 2008).

Burgers kunnen ook beschikken over bepaalde middelen die het gemakkelijker maken om de vaardigheden in te zetten (Lowndes et al., 2006). Zoals het hebben van voldoende tijd om te kunnen participeren (Van Eijk & Steen, 2014; Hafer & Ran, 2016). Jongeren hebben vaak minder tijd om te participeren omdat ze veel verplichtingen hebben, zoals een studie en/of een (bij)baan (Marava et al., 2020).

Het doen van vrijwilligerswerk kan socio-economische beperkingen compenseren. Vrijwilligerswerk versterkt namelijk vaardigheden die ook relevant zijn voor participatie (Lowndes et al., 2006). Dit zorgt ervoor dat burgers die vrijwilligerswerk doen eerder geneigd zijn om te participeren (Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2014). Jongeren die lid zijn van een vrijwilligersorganisatie zijn ook eerder geneigd om te participeren (Quintelier, 2008). Dit komt doordat vrijwilligerswerk zorgt voor het creëren van een visie op de samenleving, het verbreedt de interesse van de jongeren. Volgens Quintelier (2008) zijn er drie effecten van vrijwilligerswerk op de bereidheid om te participeren: jongeren raken gesocialiseerd met politieke besluitvorming, jongeren ontwikkelen politieke relevante attitudes en er zijn politiek relevante vaardigheden verweven met vrijwilligerswerk. Sommige organisaties (politieke organisaties, hulporganisaties, etc.) zullen jongeren eerder stimuleren tot politieke participatie dan andere (sportorganisaties, muziekgroepen, etc.). De richting van de effecten van het doen van vrijwilligerswerk zijn alleen onduidelijk: politieke participatie zou vrijwilligerswerk kunnen stimuleren of vrijwilligerswerk zou participatie kunnen stimuleren (Quintelier, 2008).

Vanuit de theorie worden er verschillende verwachtingen gesteld die van invloed kunnen zijn op de bereidheid om te participeren. In dit onderzoek worden de verwachtingen uit de literatuur getoetst aan de jongeren die participeren in een lokale jongerenraad. Zo stelt de literatuur de verwachting dat jongeren met bepaalde vaardigheden, zoals communicatie en organisatorische vaardigheden, eerder zullen participeren. Daarnaast stelt de literatuur dat jongeren met een hoge socio-economische status eerder kunnen participeren. In dit onderzoek wordt de hoge socio-economische status alleen gemeten door het opleidingsniveau. Dit komt doordat jongeren vaak nog studeren en daarom nog geen vast werk hebben en andere informatie lastig te ondervragen is tijdens een kwalitatief interview. Vervolgens stelt de literatuur dat jongeren eerder kunnen participeren als ze voldoende tijd hebben om te participeren. Als laatste wordt de verwachting gesteld dat jongeren die ervaring hebben met vrijwilligerswerk eerder zullen participeren omdat ze hierdoor de juiste vaardigheden ontwikkelen.

2.2.2 Like to: willen doen

De tweede dimensie van het CLEAR-model is *like to*, dit gaat over willen participeren. Hierbij staat gemeenschapsgevoel centraal, dit wordt gezien als de basis van betrokkenheid (Lowndes et al., 2006; Voorberg et al., 2021). Het is namelijk zo dat mensen zich moeten kunnen identificeren en zich

verbonden moeten voelen met de identiteit waarop de participatie is gericht (Hafer & Ran, 2016; Lowndes et al., 2006; Šavriņa & Seimuškāne, 2018). Iemand moet zich deel voelen van iets om te willen participeren. Omgekeerd kan gebrek aan verbondenheid een belemmering vormen voor participatie (Lowndes et al., 2006; John et al., 2011). Zo is verbondenheid met de doelgroep belangrijk. Gemeenschapsgevoel en samenhang is een sterke motivator van participatie (John et al., 2011). Omdat mensen ernaar streven om een groepsidentiteit te bezitten (Alford, 2002; Hafer & Ran, 2016; Lilleker & Koc-Michalska, 2017). Verschuere, Brandsen en Pestoff (2012) noemen dit sociale motivatie. Jongeren vinden het ook belangrijk om onderdeel te zijn van een gemeenschap. Gemeenschapsgevoel, wederzijds vertrouwen en samenhang zijn belangrijke redenen voor jongeren om zich in te zetten (Marava et al., 2020).

Wijnhoven, Ehrenhard en Kuhn (2015) noemen naast interesse in de gemeenschap als belangrijke reden om te participeren ook de interesse in de politiek. Maar belangstelling voor politiek is volgens hun een slechte voorspeller voor politieke participatie. Want het aantal burgers dat zichzelf als politiek geïnteresseerd beschouwt, is veel groter dan het aantal mensen dat daadwerkelijk bereid is om deel te nemen aan politieke activiteiten. Politieke belangstelling wordt dus gezien als noodzaak, maar is niet voldoende. Jongeren die politiek geïnteresseerd zijn zullen ook eerder deelnemen aan participatie (Quintelier, 2008). Naast politieke interesse dient het onderwerp van participatie ook belangrijk en interessant te zijn (Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2014; Hafer & Ran, 2016).

Geografische nabijheid wordt ook gezien als belangrijke factor om te willen participeren. John et al. (2011) noemen buurtaffiniteit, dit is het hebben van positieve gevoelens over je buurt. Daarbij is het gevoel van gehechtheid een belangrijke rol voor betrokkenheid. Geografische nabijheid is ook een relevant kenmerk voor jongeren om te willen participeren (Checkoway et al., 2005).

Naast dat de verbondenheid met de doelgroep, de verbondenheid met het onderwerp en de geografische nabijheid de bereidheid om te participeren vergroot, geeft de literatuur aan dat burgers ook een bepaald belang dienen te hebben om te willen participeren. Participatie moet er namelijk voor zorgen dat bepaalde prikkels worden bevredigd (Van Eijk & Steen, 2014; Hafer & Ran, 2016). Daarom wordt in dit onderzoek de dimensie *like to* uitgebreid met belangen als belangrijke factor voor het vergroten van de bereidheid om te participeren.

Er zijn verschillende soorten belangen, zo noemt Verschuere et al. (2012) het eigen belang. Participeren vanuit het eigen belang doen mensen als de baten groter zijn dan de kosten. Onder eigenbelang vallen onder andere het mee doen aan participatie voor de materiële beloning (Alford, 2002; Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2012). Daarnaast kunnen burgers ook participeren omdat ze vervolgens gebruik kunnen maken van de diensten die tot stand zijn gekomen door de participatie (Gustafson & Hertting, 2017; Verschuere et al., 2012; Verschuere et al., 2014). Burgers zouden ook participeren als de participatie invloed heeft op het eigen leven of die van hun naasten (Gustafson & Hertting, 2017; Verschuere et al., 2012).

Een ander belang dat burgers kan stimuleren om te willen participeren is persoonlijke ontwikkeling. Door te participeren kunnen mensen hun kennis, competenties en (politieke) vaardigheden verbeteren (Van Eijk & Steen, 2014; Gustafson & Hertting, 2017; Verschuere et al., 2014).

Het maken van nieuwe sociale contacten wordt ook gezien als belang om te willen participeren (Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2012). Er zijn participanten die sociale betrokkenheid belangrijker vinden dan het resultaat van de participatie zelf (Voorberg et al., 2021). Daarnaast willen mensen graag samenwerken met elkaar, Van Eijk en Steen (2014) noemen dit solidaire drijfveren.

Een ander belang dat participanten na kunnen streven is persoonlijke voldoening (Alford, 2002; Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2014). Het geloof om goed te doen en verbetering te creëren kan participatief gedrag beïnvloeden (John et al., 2011; Wijnhoven et al., 2015). De participanten zijn bereid om bij te dragen aan het welzijn van andere mensen (Verschuere et al., 2014). John et al. (2011) noemen dit morele motieven, dit zijn volgens hun twee samenhangende

aspecten: aandacht voor het welzijn van andere en de mate van internalisering die persoonlijke verlangens overtuigen.

De theorie geeft aan dat er verschillende aspecten zijn die van invloed kunnen zijn op het willen participeren. De bestaande theorie richt zich voornamelijk op volwassenen, in dit onderzoek zal de theorie getoetst worden op jongeren die lid zijn van een lokale jongerenraad. Hierdoor wordt de verwachtingen gesteld dat jongeren eerder bereid zijn om te participeren als ze de verbondenheid voelen met het onderwerp en de doelgroep. Daarnaast is geografische nabijheid ook een belangrijke factor die de bereidheid van jongeren om te participeren stimuleert, hierbij wordt er gekeken naar de verbondenheid met de gemeente.

Daarnaast stelt de literatuur ook dat participanten een belang moeten hebben om te willen participeren. Als de belangen van de participant worden bevredigd zullen ze eerder bereid zijn om te participeren. Dit onderzoek stelt de verwachting dat jongeren worden beïnvloed door verschillende belangen zoals: eigen belang, persoonlijke ontwikkeling, sociaal belang en morele motieven.

2.2.3 Enabled to: in staat stellen

De derde dimensie van het CLEAR-model is *enabled to*, deze dimensie heeft betrekking op het in staat stellen van burgers om deel te nemen aan participatie, zo dienen er participatie mogelijkheden te zijn (Lowndes et al., 2006; Šavriņa & Seimuškāne, 2018). Om jongeren effectief te laten participeren is het belangrijk dat er structuren en methodes worden gebruikt die op jongeren zijn afgestemd (Matthews, 2001). Ze willen graag participeren in een informele setting waar minder betrokkenheid wordt gevraagd (Quintelier, 2010). Jongeren voelen zich ook meer aangetrokken om mee te doen aan jongerenfora en jongerenraden omdat ze zich daardoor productief voelen, ze kunnen meer bewerkstelligen (Quintelier, 2008). Daarnaast is het voor jongeren belangrijk dat er voldoende en duidelijke informatie is over de participatie (Marava et al., 2020). Het gebruik van vaste communicatie kanalen werkt voor jongeren goed. Het participeren zelf doen jongeren het liefst via digitale wegen of nieuwe vormen van participatie (Marava, 2020; Quintelier, 2007).

Politieke participatie is effectiever en duurzamer in groepen, daarom wordt participatie vaak gefaciliteerd in groepen (Lowndes et al., 2006; Voorberg et al., 2021). Door te participeren in groepen wordt de betrokkenheid van de participanten versterkt (Lowndes et al., 2006; Voorberg et al., 2021). Het participeren in groepen geeft een geruststelling aan de participanten dat het doel van de participatie relevant is (Lowndes et al., 2006). Jongerenparticipatie heeft voornamelijk een collectieve focus (Kirshner, 2007). Jongeren willen graag samen participeren en werken aan een collectief doel, die misschien onbereikbaar zou zijn voor hun alleen (Kirshner, 2007).

Jongeren worden vaak geactiveerd door bestaande collectieve sociale structuren (Marava et al., 2020; Quintelier, 2010). Daarbij spelen familie en vrienden een belangrijke rol in het motiveren van jongeren om te participeren. Als er thuis of op school veel over maatschappelijke en/of politieke onderwerpen wordt gesproken, zijn jongeren eerder geneigd om te participeren (Quintelier, 2010; Voorberg et al., 2021).

In de literatuur worden er verschillende verwachtingen gesteld voor het in staat stellen van burgers om te participeren. De literatuur is voornamelijk gefocust op de volwassen participant, in dit onderzoek wordt de koppeling gemaakt met jongeren. De literatuur geeft aan dat er participatie mogelijkheden afgestemd dienen te zijn op jongeren. In dit onderzoek wordt er onderzocht of de jongerenraad een participatievorm is die past bij de doelgroep. Daarnaast wordt de verwachting gesteld dat samen participeren in een groep ervoor zorgt dat jongeren eerder bereid zijn om te participeren. Als laatste geeft de literatuur aan dat jongeren gemotiveerd worden om te participeren door hun omgeving.

2.2.4 Asked to: gevraagd worden

De vierde dimensie is *asked to*, deze dimensie heeft betrekking op het idee dat burgers gemobiliseerd dienen te worden om deel te nemen aan participatie (Lowndes et al., 2006; Voorberg et al., 2021). Het mobiliseren van burgers door middel van vragen om hun inbreng kan een groot verschil maken (Lowndes et al., 2006). Een van de belangrijkste redenen dat mensen participeren is omdat ze uitgenodigd zijn (Lowndes et al., 2006; Voorberg et al., 2021). Burgers vinden het fijn als ze gemakkelijk kunnen deelnemen aan een participatie traject (Van Eijk & Steen, 2014; Verschuere et al., 2012; Verschuere et al., 2014). Daarnaast werken open politieke en bestuurlijke systemen ook om mensen te activeren (Lowndes et al., 2006).

Op basis van deze theorie worden er verwachtingen gesteld die van invloed zijn op de bereidheid van jongeren om te participeren in een lokale jongerenraad. De theorie stelt de verwachting dat burgers eerder zullen participeren als ze worden gemobiliseerd, ze moeten dus gevraagd worden. In dit onderzoek wordt er onderzocht of jongeren ook eerder bereid zijn om te participeren als ze gevraagd worden om deel te nemen.

2.2.5 Responded to: reactie krijgen op

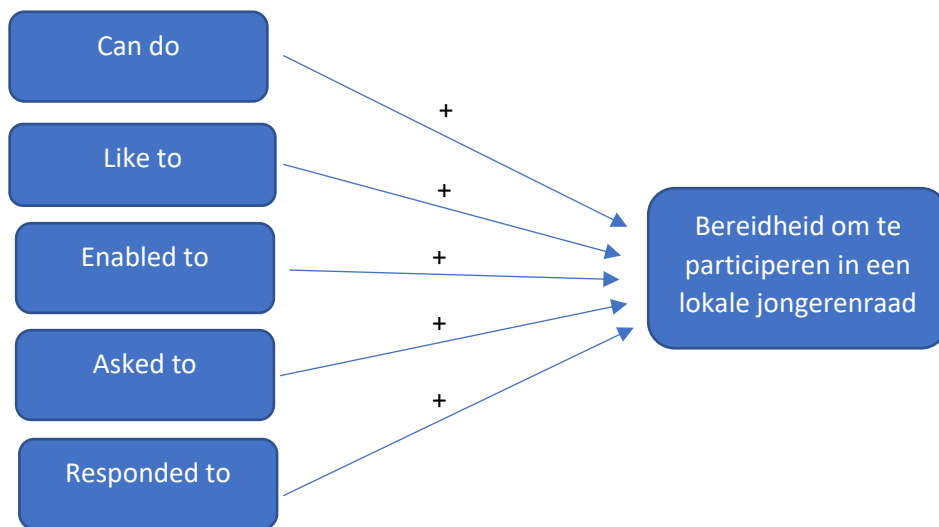
De laatste dimensie van het CLEAR-model is *responded to*, hierbij staat het krijgen van een reactie op de participatie centraal. Lowndes et al. (2006) en Voorberg et al. (2021) geven aan dat mensen alleen duurzaam kunnen participeren als hun betrokkenheid een verschil maakt. De participatie moet relevantie hebben en van enige waarden zijn (Lowndes et al., 2006). Participanten moeten het gevoel krijgen dat er naar hun wordt geluisterd en er rekening gehouden wordt met hun mening (Lowndes et al., 2006; Šavriņa & Seimuškāne, 2018; Voorberg et al., 2020). Het bestuur hoeft het niet eens te zijn met de meningen of het over te nemen, maar burgers willen een reactie zien van het bestuur zodat ze het gevoel hebben dat hun inbreng wel serieus wordt meegenomen (Lowndes et al., 2006). Als participatie een verschil kan maken zullen meer burgers participeren (Hafer & Ran, 2016). Het krijgen van geen respons uit eerdere participatie ervaringen is daarmee ook de grootste belemmering om opnieuw te participeren (Lowndes et al., 2006). Voor jongeren is het ook van belang dat er naar hun wordt geluisterd om te mee te willen participeren (Marava et al., 2020). Jongeren moeten een gevoel van controle en eigenaarschap hebben in het participatie traject (Matthews, 2001).

De literatuur stelt de verwachting dat burgers eerder bereid zijn om te participeren als hun participatie een verschil maakt. De bestaande literatuur focust zich voornamelijk op volwassenen. In dit onderzoek wordt er onderzocht of dezelfde factoren ook gelden voor jongeren. Hierbij wordt de verwachting gesteld dat jongeren eerder bereid zijn om te participeren in een lokale jongerenraad als hun betrokkenheid een verschil maakt. Daarbij is het van belang dat ze een reactie krijgen op hun participatie.

2.3 Het conceptueel model

Uit het theoretisch onderzoek vloeien vijf factoren die van invloed zouden kunnen zijn op de bereidheid van jongeren om te participeren. Het conceptueel model is gebaseerd op het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). De onafhankelijke variabele zijn de vijf factoren die bij het CLEAR-model centraal staan; *can do*, *like to*, *enabled to*, *asked to* en *responded to*. De onafhankelijke variabele *like to* zal, zoals al eerder is toegelicht in het theoretisch kader, worden uitgebreid met belangen. De onafhankelijke variabele zullen worden getoetst aan de percepties van de jongerenraadsleden. Hiermee kan er worden onderzocht of de factoren van het CLEAR-model die voor de volwassenen gelden ook van invloed zijn op de participatie bereidheid van de jongeren.

Figuur 1 geeft het conceptuele model weer van dit onderzoek. In het conceptueel model wordt ervan uitgegaan dat de vijf factoren van het CLEAR-model een positieve invloed hebben op de bereidheid van jongeren om te participeren in een jongerenraad.

Figuur 1: Conceptueel model (eigen invulling)

3. Methodische verantwoording

In dit hoofdstuk wordt de toegepaste methode van dit onderzoek uitgelegd en verantwoord. Als eerste zal de onderzoeksstrategie worden toegelicht. Vervolgens zal de casusselectie worden beargumenteerd. Waarna er aandacht wordt besteed aan de dataverzameling en de analyse. Als laatste zal er de betrouwbaarheid en de validiteit van het onderzoek worden verantwoord.

3.1 Onderzoeksstrategie

Om te onderzoeken welke factoren de bereidheid om te participeren in een lokale jongerenraad beïnvloeden, wordt er gebruik gemaakt van een multiple casestudy als onderzoeksstrategie (Van Thiel, 2015). Bij een casestudy wordt er een diepte onderzoek gedaan naar de werkelijke context (Yin, 2009). Hierbij wordt de situatie van de personen onderzocht die lid zijn van een jongerenraad op lokaal niveau. Er worden verschillende jongeren uit verschillende lokale jongerenraden in Nederland onderzocht. Zo wordt specifiek onderzoek gedaan naar jongeren die al participeren, daarmee kunnen overeenkomsten worden achterhaald van participerende jongeren. Hierdoor wordt er onderzocht of de factoren die jongeren beïnvloeden om te participeren overeen komen met het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). De onderzoeksmethode die is gebruikt, is het doen van literatuur onderzoek en kwalitatieve interviews (Van Thiel, 2015). Door gebruik te maken van de kwalitatieve gegevens van de interviews kan de bereidheid om te participeren het beste worden onderzocht. Kwalitatief onderzoek is ideaal om de ervaringen van mensen te onderzoeken (Philipsen & Verwooy-Dassen, 2004). Kwalitatieve data geeft namelijk meer inzicht en doet recht aan de complexe werkelijkheid (Van Thiel, 2015).

3.2 Casusselectie

In dit onderzoek is er gekozen om meerdere casussen te onderzoeken in een multiple casestudy (Van Thiel, 2015). Er wordt gebruik gemaakt van homogene casussen, dit houdt in dat jongerenraden in gemeenten die een adviserende rol hebben worden meegenomen (Van Thiel, 2015). Er zijn zestien jongeren ondervraagd die afkomstig zijn van zes verschillende jongerenraden. De jongerenraden zijn afkomstig uit de volgende zes gemeentes: Berkelland, Den Bosch, Hoorn, Oosterhout, Veenendaal & Westland. In bijlage 1 is een overzicht te zien van de respondenten inclusief de leeftijd en hun opleidingsniveau (de namen van de respondenten zijn geanonimiseerd). Door onderzoek te doen bij verschillende jongerenraden is het onderzoek representatiever omdat het onderscheidt tussen de casus en de eenheid vertroebelt (Van Thiel, 2015).

Er is gebruik gemaakt van een selecte steekproef. Dit is gedaan door middel van het aanschrijven van verschillende jongerenraden met de vraag of ze mee wilden doen met dit onderzoek. De jongerenraden zijn benaderd via e-mail, *Instagram* of *Whatsapp*. Hierbij is er als eerste contact ontstaan met een contactpersoon. Deze personen hebben een bepaalde positie in de jongerenraad: ze zijn voorzitter, beheren de mail of zijn de ambtelijke begeleiding. In de berichtgeving naar de jongerenraden is het doel van het onderzoek toegelicht en gevraagd of er jongeren willen deelnemen aan het onderzoek. De contactpersonen hebben vervolgens via hun eigen kanalen contact opgenomen met de jongeren van de jongerenraad. De respondenten hebben zelf gereageerd om mee te doen, er is dus zelfselectie geweest bij de respondenten (Van Thiel, 2015).

Voorafgaand aan de gesprekken zijn er afspraken gemaakt met de respondenten via e-mail of *Whatsapp*. Hierbij is er een introductie gegeven over het interview, waarom het interview wordt gehouden, wanneer het interview plaatsvindt en hoe het interview afgenomen wordt. Daarnaast zijn voorafgaand aan de interviews de toestemmingsformulieren ondertekend door de respondenten, hiermee hebben ze toestemming geven dat hun antwoorden gebruikt worden in dit onderzoek.

3.3 Dataverzameling

Door middel van kwalitatieve interviews in de data verzameld voor dit onderzoek. Kwalitatieve interviews halen elementen uit gestructureerde interviews en focusgroepen, ze worden daarom semigestructureerde interviews genoemd (Adams, 2015). De semigestructureerde interviews zijn afgenomen bij zestien jongeren die lid zijn van een jongerenraad, afkomstig uit zes verschillende Nederlandse gemeentes. Een semigestructureerd interview wordt uitgevoerd in een gesprek met een respondent per keer. De data wordt verzameld door middel van een mix van gesloten en open vragen te stellen, waarbij er vervolg vragen worden gesteld. Hierdoor kan er op een flexibele manier informatie worden verzameld, omdat er tijdens de interviews verdiepende vragen kunnen worden gesteld. Er ontstaat daarmee een dialoog tussen de interviewer en de respondent over het onderwerp (Adams, 2015; Van Thiel, 2015). Er zijn semigestructureerde interviews van ongeveer een uur gehouden, wat ook wordt aangeraden door Adams (2015). Bij de dataverzameling is saturatie opgetreden, omdat de interviews na enige tijd geen nieuwe informatie meer opleverde (Philipsen & Vernooij-Dassen, 2004).

Het afnemen van interviews is een goede manier om percepties van respondenten te onderzoeken (Van Thiel, 2015). Dat is relevant voor dit onderzoek, omdat er onderzoek wordt gedaan naar factoren die de bereidheid van de participant beïnvloeden. Omdat het onderzoeksonderwerp, jongerenraden, een redelijk onbekend terrein is, kan door middel van semigestructureerde interviews belangrijke aanknopingspunten verder worden uitgevraagd. Het stellen van open vragen levert hiermee diepgaandere informatie op. Doordat er een-op-een interviews zijn wordt de respondent ook niet beïnvloed door leeftijdsgenoten (Adams, 2015).

Voorafgaand aan de interviews zijn er vragen opgesteld (zie figuur 2). Omdat dit onderzoek deductief is, zijn de interviewvragen afgeleid uit het conceptueel model die vervolgens is geoperationaliseerd (Van Thiel, 2015). In de interview agenda (bijlage 2) is de volgorde van de vragen te zien, de volgorde van de vragen kunnen fluctueren per interview. Wel is er rekening gehouden bij het opstellen van de interviewagenda, met de meest waarschijnlijke en de meest vloeiende volgorde van vragen (Adams, 2015). Bij de vragen wordt er gebruik gemaakt van open en gesloten vragen, waarbij het doel is om vervolgens door te vragen over het onderwerp (Adams, 2015). De vraagstelling is aangepast op de doelgroep jongeren (Adams, 2015; Van Thiel, 2015). Door gebruik te maken van een vragenlijst zijn de interviews consistent afgenomen (Van Thiel, 2015).

Doordat er jongeren door heel Nederland zijn geïnterviewd, zijn de meeste interviews online via *Teams* afgenomen. Alle afgenomen interviews zijn opgenomen met toestemming van de respondenten. Nadat de interviews zijn afgenomen is er een transcript geschreven (Van Thiel, 2015). Dit is een weergave van wat er in het interview gezegd is. Deze transcripten zijn voorgelegd aan de respondent en met de toestemming van de respondent vervolgens gebruikt in het onderzoek. Bij het voorleggen van de transcripten hebben alle respondenten akkoord gegeven.

3.4 Analyse

Om de data te kunnen analyseren is er als eerste geoperationaliseerd (zie figuur 2). Operationalisering begint bij het definiëren van het theoretisch begrip (Van Thiel, 2015). Hierdoor wordt er een afbakening gemaakt over wat er wordt onderzocht. Dit is gedaan aan de hand van het theoretisch kader. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen de verschillende onafhankelijke variabele en de daarbij behorende dimensies. Hieraan vast hangt een interviewvraag, waarmee de onafhankelijke variabele wordt onderzocht.

Vervolgens is de data inhoudelijk geordend. Dit begint bij de datareductie fase (Van Thiel, 2015). Hierbij worden bij alle interviewverslagen de relevante onderdelen geselecteerd. Deze onderdelen worden meegenomen bij de analyse. De onafhankelijke variabele worden hier als leidraad genomen. Vervolgens worden de interviewverslagen gecodeerd. Daarmee wordt er een code toegediend aan de data. Een code is een manier om beknopt weer te kunnen geven waar een

data-eenheid betrekking op heeft. De data met dezelfde code kan vervolgens met elkaar vergeleken worden (Van Thiel, 2015). Hierbij is een codeboom gebruikt (bijlage 3). Omdat het een deductief onderzoek is, zijn de codes afkomstig van het operationaliseringsschema.

Vervolgens wordt er gezocht naar patronen, axiaal coderen (Van Thiel, 2015). De verzamelde gecodeerde data wordt geïntegreerd. Er is daarbij gezocht naar samenhang en contrasten, dit is gedaan door de verkregen data met elkaar te vergelijken. Hierbij worden de kenmerken geclusterd om zo verbanden te ontdekken (Van Thiel, 2015). Het coderen is door één persoon uitgevoerd.

Variabele	Dimensie	Interviewvraag
Bereidheid om te participeren	Lidmaatschap	Ben je lid van een jongerenraad?
Can do	Vaardigheden	Welke vaardigheden die je hebt, helpen je bij het goed mee kunnen doen met de participatie?
	Opleidingsniveau	Welke opleiding doe je of heb je gedaan?
	Voldoende tijd	Heb je voldoende tijd om jezelf in te zetten?
	Vrijwilligerswerk	Heb je ervaring met vrijwilligerswerk?
Like to	Verbondenheid doelgroep	In hoeverre voel je je verbonden met de doelgroep?
	Verbondenheid onderwerp	In hoeverre voel je je verbonden met de onderwerpen die jullie bespreken?
	Geografische nabijheid	Wat vind je ervan dat je kan participeren in je eigen gemeente?
	Eigen belang	- Wat is de reden dat je bij de jongerenraad bent gekomen? - Wat hoop je te bereiken bij de jongerenraad?
	Persoonlijke ontwikkeling	
	Sociaal belang	
	Morele motieven	
Enabled to	Platform	Wat vind je van het platform jongerenraad om te kunnen participeren in de gemeente?
	Samen participeren	Wat vind je ervan dat je samen met andere jongeren participeert?
	Omgeving	Wat denk je dat je vrienden en familie vinden van je lidmaatschap?
Asked to	Mobilisatie	Hoe ben je bij de jongerenraad gekomen?
Responded to	Relevantie	In hoeverre heb je het gevoel dat de jongerenraad een verschil maakt in de gemeente?

Figuur 2: Operationaliseringstabel (eigen invulling)

3.5 Betrouwbaarheid en validiteit

Betrouwbaarheid heeft betrekking op de nauwkeurigheid en de consistentie van een onderzoek (Van Thiel, 2015; Yin, 2009). Nauwkeurigheid heeft betrekking op de meetinstrumenten, dat deze nauwkeurig de variabele meten. Consistentie gaat over herhaalbaarheid. Bij een kwalitatief onderzoek waar mensen aan te pas komen is herhaalbaarheid lastig, dit komt omdat mensen leren van eerdere ervaringen (Van Thiel, 2015). Om de herhaalbaarheid te vergroten zijn daarom alle stappen die er gemaakt zijn duidelijk opgeschreven, zodat ze kunnen worden gecontroleerd.

Daarnaast zijn er interviews gehouden met respondenten uit verschillende jongerenraden, dit draagt bij aan de betrouwbaarheid (Van Thiel, 2015). Het doen van interviews zorgt voor veel flexibiliteit wat een risico is voor de betrouwbaarheid (Van Thiel, 2015). Daarom is er gekozen om een semigestructureerd interview te doen, hierdoor zijn de interviews minder flexibel. Ook zijn er proefinterviews afgenomen, hierdoor is er gekeken of de vragen duidelijk waren en of ze de juiste informatie toetsen. Om ervoor te zorgen dat er geen fouten zijn gemaakt in de verslaglegging, zijn de interviewverslagen ter controle voorgelegd aan de respondent. Dit noemt men een *member check* (Van Thiel, 2015). Daarnaast worden de interviews systematisch opgeslagen in een online omgeving. Andere onderzoekers hebben ook het gehele proces gevolgd en advies gegeven, dit zorgt voor interonderzoekersbetrouwbaarheid en intersubjectiviteit (Van Thiel, 2015).

Validiteit kan opgedeeld worden in interne en externe validiteit (Van Thiel, 2015; Yin, 2009). Waarbij interne validiteit duidt op de geldigheid van het onderzoek en externe validiteit op de generaliseerbaarheid. Bij interne validiteit wordt er gekeken of de operationalisatie een goede weergave is van de theorie (Van Thiel, 2015). Hierbij dient de operationalisatie eenduidig en uitsluitend te zijn. In het operationalisatie schema is er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verschillende variabelen. Daarnaast is er triangulatie toegepast bij het verkrijgen en verwerken van informatie. Om het operationalisatie schema te maken zijn er meerdere onderzoeken samengevoegd, dit geeft een duidelijke weergave van de bestaande theorie over bereidheid om te participeren. Een aantal variabelen hebben ook meerdere indicatoren, er zijn dus meerdere factoren die een construct meten (Van Thiel, 2015). Doordat er saturatie is opgetreden bij de afgenomen interviews kunnen er valide uitspraken gedaan worden. Daarnaast zijn de bevindingen en de conclusie voorgelegd aan andere onderzoekers tijdens feedback gesprekken, dit heeft een positieve werking op de interne validiteit. Dit heeft ervoor gezorgd dat er een andere blik werd geworpen op de conclusie, wat ervoor heeft gezorgd dat de uitwerking accurater is geworden.

Externe validiteit is in deze studie onder andere gewaarborgd door het aanschrijven van veel verschillende jongerenraden, dit zorgt namelijk voor een representatieve selectie. Doordat er semigestructureerde interviews zijn afgenomen is er geen voldoende grote steekproef geweest om voldoende nauwkeurigheid op te leveren (Adams, 2015). Hierdoor is het onderzoek niet generaliseerbaar. Om het probleem van het geringe aantal respondenten te minimaliseren, zijn er veel verschillende jongerenraden aangeschreven, hierdoor zijn niet alle respondenten afkomstig uit één jongerenraad. Dit heeft een positief effect op de analytische generaliseerbaarheid, hierbij wordt een theoretisch model onderzocht of het toepasselijk is op verschillende casussen. De verschillende casussen zijn hierbij de verschillende gemeentes. De resultaten van dit onderzoek zorgen er dan ook voor dat de theorie over dit onderwerp verder wordt ontwikkeld (Van Thiel, 2015).

Omdat er gebruik is gemaakt van homogene casussen is er een verwachting opgesteld dat de bevindingen ook homogeen zijn. Hierbij wordt er gesproken van een replicatie logica. Replicatie van bevindingen zorgt voor betrouwbaarheid en validiteit (Van Thiel, 2015; Yin, 2009). Daarnaast zorgt de systematische analyse ervoor dat de resultaten betrouwbaar en valide zijn (Van Thiel, 2015).

4. Resultaten

In het resultaten hoofdstuk zullen de afgenomen interviews worden geanalyseerd. Voor dit onderzoek zijn er zestien respondenten geïnterviewd, alle respondenten zijn lid van een jongerenraad op lokaal niveau. Dit hoofdstuk is ingedeeld door middel van de verschillende variabelen van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). Waarbij er wordt gekeken naar: kunnen doen, willen doen, in staat stellen, gevraagd worden en reactie krijgen op. Bij elke variabele zullen de verschillende factoren van de dimensie worden behandeld.

4.1 Can do: kunnen doen

Onder *can do* worden de volgende indicatoren uitgewerkt: vaardigheden, opleidingsniveau, voldoende tijd en vrijwilligerswerk.

4.1.1 Vaardigheden

Jongeren die participeren in een jongerenraad beschikken over verschillende vaardigheden. De meerderheid (veertien) van de respondenten zeggen enige vorm van communicatieve vaardigheden te hebben. Hieronder vallen onder andere: mening durven geven, praten in een groep, presenteren en debatteren. Het hebben van sociale vaardigheden wordt door acht respondenten genoemd, hieronder valt ook het hebben van een netwerk. Organisatorische vaardigheden zoals plannen, organiseren van evenementen en structuur aanbrengen, hebben ook acht respondenten. Drie respondenten geven aan dat het hebben van doorzettingsvermogen hun helpt bij hun lidmaatschap. Zo geeft respondent 8 aan dat het van belang is dat de jongerenraad iets doet en niet alleen maar in gesprek is met elkaar.

“Ik denk een soort van doorpakken naar dat we echt iets gaan doen. Ik wil niet alleen maar praten, ik wil echt iets gaan doen.” Respondent 8

Het hebben van enthousiasme en de vertaalslag kunnen maken tussen gemeentelijke teksten en taalgebruik van jongeren wordt ook gezien als vaardigheden die de respondenten helpen om te participeren. Respondenten geven aan dat nieuwe leden ook over bepaalde vaardigheden dienen te beschikken om lid te kunnen zijn van een jongerenraad. Een proactieve houding wordt door negen respondenten gezien als een belangrijke vaardigheid voor nieuwe leden. Onder een proactieve houding vallen ook: het aanpakken van projecten en betrokkenheid. Respondent 3 geeft aan dat iedereen kan participeren in een jongerenraad, echter moet men wel actief zijn.

“Nou ik denk dat iedereen er wel in kan. Je hoeft niet bepaalde vaardigheden te hebben. Maar je moet niet alleen achterover gaan zitten en denken het komt wel. Je moet wel weten van aanpakken en iets willen betekenen voor jongeren.” Respondent 3

Naast een proactieve houden wordt er door zeven respondenten aangegeven dat communicatie vaardigheden belangrijk zijn voor nieuwe leden. Zo wordt het durven geven van een mening gezien als belangrijk. Respondent 10 geeft aan dat het durven geven van een mening belangrijker is dan het opleidingsniveau.

“Ik denk dat het voornaamste is gewoon een mening hebben over iets en dat ook durven uit te spreken. Ik denk dat je verdere opleidingsniveau niets uitmaakt.” Respondent 10

Een klein gedeelte van de respondenten geeft aan dat sociale vaardigheden van belang zijn (R5 & R8) en het hebben van basiskennis zoals het nieuws in de gemeente (R5 & R12). Zes respondenten geven

aan dat leden geen vaardigheden of specifieke vaardigheden nodig hebben om te kunnen participeren. Daarbij benoemen vier respondenten dat ieder lid zijn eigen vaardigheid mee kan brengen, wat zorgt voor een goede balans. Dertien respondenten geven aan dat tijdens hun deelname aan de jongerenraad vaardigheden zijn ontwikkeld. Deze ontwikkeld gebeurt ook in combinatie met hun eigen loopbaan op eventueel school en/of (bij)baan. Zo geeft respondent 15 aan dat de jongerenraad ervoor heeft gezorgd dat de ontwikkeling daadwerkelijk plaats heeft gevonden.

“Ik denk dat het altijd in mij zat maar dat ik bij de jongerenraad echt mijn plek heb gevonden om dat te doen.” Respondent 15

Hierom is het dus, volgens respondenten 11 en 14, niet van belang om vooraf al vaardigheden te hebben omdat dit tijdens het proces wordt ontwikkeld. Er wordt ook van elkaar geleerd zeggen respondent 12 en 13.

Er zijn verschillende vaardigheden die jongeren helpen om te kunnen participeren in een jongerenraad. Dit komt overeen met de verwachtingen uit de literatuur. De literatuur geeft aan dat jongeren vaardigheden nodig hebben om te kunnen participeren, dit zou namelijk de bereidheid om te participeren bevorderen. Specifiek geeft de literatuur communicatieve en organisatorische vaardigheden aan die helpen bij participatie. Uit de resultaten blijkt echter dat communicatieve vaardigheden, sociale vaardigheden, organisatorische vaardigheden en een proactieve houding het belangrijkste zijn. Er kan daarmee een aanvulling gedaan worden op de huidige literatuur.

4.1.2 Opleidingsniveau

In een jongerenraad zijn er jongeren van verschillende opleidingen vertegenwoordigd. Het grotere deel van de respondenten heeft een theoretische opleiding gevolgd of volgt deze nog. Van de ondervraagden zijn er drie die een praktische opleiding volgen of hebben gevolgd.

De vooraf gestelde verwachting van de literatuur komt overeen met de resultaten. De literatuur stelt namelijk de verwachting theoretisch opgeleiden eerder bereid zijn om te participeren.

4.1.3 Voldoende tijd

Participeren in een jongerenraad vergt tijd. Jongeren geven aan dat ze naast hun lidmaatschap bij de jongerenraad nog studeren en/of een (bij)baan hebben. Om zich goed in te kunnen zetten voor de jongerenraad geven vijf respondenten aan dat het een kwestie is van goed plannen. Zo geeft ook respondent 11 aan dat er keuzes gemaakt moeten worden.

“Het is heel goed plannen. En af en toe moet ik ook keuzes maken of ergens invallen en dan vallen er soms dingen weg. Het heeft tot nu toe nergens tot frustraties of wel hindernissen geleid. Als ik mijn agenda niet gedegen bij zou houden, zou het in de soep lopen.” Respondent 11

De jongeren geven aan dat het vaak lastig is om alles goed te plannen, daardoor kunnen ze niet altijd aanwezig zijn bij alle bijeenkomsten. Het is vaak ook een kwestie van prioriteiten stellen, aldus respondent 4 en 13. De uren van de jongerenraad zijn flexibel om in te plannen, wat voordelen met zich meebrengt. Daarnaast geven drie respondenten ook aan dat ze het leuk vinden om zichzelf in te zetten en dat ze er graag tijd voor vrijmaken.

“Ik vind het heel leuk, dus ik zet mezelf er graag voor in. Dus voor mij levert het alleen positieve dingen op in plaats van dat ik denk: ‘Het moet weer’.” Respondent 8

Respondent 14 had voorheen geen tijd om deel te nemen aan de jongerenraad, doordat de respondent werkeloos werd is er tijd vrijgekomen voor participatie. De prioriteiten van de respondent liggen nu bij de jongerenraad en de studie.

“Omdat mijn werk is weggevallen had ik ineens een keer tijd voor de jongerenraad. (...) Zodat ik daar op kan focussen en niet daarnaast nog hoeft te werken. Dus ik heb daardoor wel genoeg tijd om goed mee te kunnen doen.” Respondent 14

Respondent 15 geeft aan na dit jaar te stoppen bij de jongerenraad, omdat de respondent geen tijd meer heeft om zich in te zetten. Dit komt door een nieuwe studie en het verhuizen naar een andere stad. Twee respondenten (R5, R7) die recent lid zijn geworden, geven aan dat ze nog lastig kunnen inschatten of ze voldoende tijd hebben voor hun lidmaatschap. Dit komt doordat ze nog geen duidelijk beeld hebben van hoeveel tijd het in beslag gaat nemen.

De literatuur stelt een verwachting dat de bereidheid om te participeren toeneemt als participanten voldoende tijd hebben. In de resultaten is te zien dat participeren tijd kost en een kwestie is van plannen. Het hebben van voldoende tijd is voor de meeste respondenten dus geen reden om te participeren, veel respondenten hebben het namelijk druk. Wel blijkt dat als men te weinig tijd heeft men niet gaat participeren of stopt met participeren. De resultaten komen dus niet overeen met de verwachtingen van de theorie.

4.1.4 Vrijwilligerswerk

Het participeren in een jongerenraad wordt zelf al gezien als vrijwilligerswerk. Dit komt omdat er geen of een kleine beloning aan vast zit. Er zijn dertien respondenten die naast de jongerenraad ook vrijwilligerswerk doen of dit hebben gedaan. Drie daarvan geven aan politiek vrijwilligerswerk te doen. Van de respondenten die ervaring hebben met vrijwilligerswerk hebben er vijf aangegeven dat ze ook in een leerlingenraad zitten of hebben gezeten.

In de literatuur komt de verwachting naar voren dat jongeren die vrijwilligerswerk doen eerder bereid zijn om te participeren. De meerderheid van de respondenten geven aan vrijwilligerswerk te doen of te hebben gedaan. De resultaten komen hiermee dus overeen met de verwachtingen.

4.2 Like to: willen doen

De variabele *like to* gaat over de wil om te participeren. Bij deze variabele zijn de volgende indicatoren uitgewerkt: verbondenheid onderwerp, verbondenheid doelgroep, geografische nabijheid, eigen belang, persoonlijke ontwikkeling, sociaal belang en morele motieven.

4.2.1 Verbondenheid doelgroep

De doelgroep die de participanten representeren zijn de jongeren uit de gemeente. Van de respondenten geven er tien aan dat ze zich verbonden voelen met de jongeren uit de gemeente. Respondent 2 en 5 geven aan dat de verbondenheid belangrijk is voor de participatie, omdat ze de stem van de jongeren uit de gemeente vertegenwoordigen. Drie respondenten geven aan dat ze voornamelijk de verbondenheid voelen met de jongeren in de gemeente in hun eigen netwerk. Zo geeft respondent 10 aan zich voornamelijk verbonden te voelen met jongeren uit de eigen kring. De respondent geeft ook aan dat daarom de diversiteit belangrijk is in de jongerenraad, zodat uiteindelijk heel de gemeente vertegenwoordigd kan worden.

“Ja ik ben zelf nog een jongeren in de gemeente dus in dat opzicht sta ik er middenin. En verder ik spreek vooral vanuit mijn eigen ervaring, wat ik om mij heen hoor, dus met die jongeren voel ik verbinding. (...) Zodat je van iedere vriendengroep bij wijzen van spreken of van iedere community,

een beetje mensen erbij hebt. Zodat je van elke groep meningen hoort. Want dan kan je denk als enige tot een goed besluit komen.” Respondent 10

De initiële motivatie van respondent 14 was om de doelgroep van de respondent, die volgens de respondent nog ondervertegenwoordigd is, te gaan vertegenwoordigen. Er zijn ook respondenten die zich niet verbonden voelen met de doelgroep. Respondent 4 voelt zich ook niet verbonden maar weerlegt dit op de jongerenraad als geheel. De respondent ziet de jongerenraad als homogene groep, waardoor er geen verbondenheid is met alle jongeren in de gemeente. Een betere afspiegeling van de samenleving in de jongerenraad zou, volgens respondent 4, kunnen zorgen voor een betere verbondenheid.

De literatuur voorspelt dat de verbondenheid met de doelgroep een belangrijke factor is voor de bereidheid om te participeren. In de resultaten blijkt dat er verschillende mate van verbondenheid zijn met de doelgroep, zo voelen de jongeren zich niet verbonden, alleen verbonden met eigen kring of verbonden met de gehele doelgroep. De verwachting van de literatuur komt dus niet geheel overeen met de resultaten, omdat niet elke jongeren zich sterk verbonden voelt met de doelgroep.

4.2.2 Verbondenheid onderwerpen

In een jongerenraad komen verschillende onderwerpen aan bod, de participatie richt zich niet op een specifiek onderwerp. De respondenten geven wel aan dat het belangrijk is om op onderwerpen te richten die voor jongeren van belang zijn. Dit zou ervoor zorgen dat er meer jongeren worden aangesproken. Onderwerpen die worden behandeld in jongerenraden die genoemd zijn: mentale gezondheid, wonen, diversiteit, horeca, etc. Respondent 11 geeft aan dat het belangrijk is dat het gaat om actuele zaken die jongeren raken, hierdoor raken de onderwerpen de respondent zelf ook.

“Ja zeker het zijn hele actuele zaken. Zaken die je als jongeren direct raken. Het zijn punten die direct verbonden zijn aan jongeren. Dus het zijn zaken die mij persoonlijk raken en elke jongeren in de gemeente zou raken, dus verbintenis is er zeker.” Respondent 11

Dat tot nu toe alle besproken onderwerpen interessant zijn vinden respondent 8 en 10. Negen van de respondenten geven aan niet met alle onderwerpen verbonden te zijn, ze vinden niet elk onderwerp even interessant. Maar dit is volgens respondent 3 en 10 geen reden om te stoppen. Zo geeft respondent 3 aan dat de interesse in de onderwerpen voor iedereen verschillend zijn.

“Ja het ene onderwerp doe ik harder mijn best voor dan het andere onderwerp, maar dat is voor iedereen verschillend.” Respondent 3

Twee respondenten (R9 en R12) geven aan dat ze participatie aan zich al een belangrijk onderwerp vinden waar ze zich graag voor inzetten.

“Ik denk dat het onderwerp wat mij zelf het meeste aanspreekt, dus toch wel participatie is. (...) Mijn favoriete onderwerp en thema blijft wel participatie, jongeren, mensen.” Respondent 9

Respondent 14 is voornamelijk erg verbonden met het eigen onderwerp van interesse. De respondent vindt het daarom ook belangrijk dat jongeren zelf de onderwerpen kunnen kiezen. Er zijn ook vijf respondenten die aangeven politiek geïnteresseerd te zijn en daarom participeren in een jongerenraad. Respondent 10 geeft aan dat de jongerenraad niet letterlijk politiek is maar er dicht tegen aan zit, dit maakt het participeren in de jongerenraad volgens de respondent interessant.

De verwachting die de literatuur stelt is dat als participanten verbonden dienen te zijn met het onderwerp van participatie om bereidheid te zijn om te participeren. De resultaten komen overeen

met de verwachting van de literatuur. Omdat de jongerenraad diverse onderwerpen bespreekt zijn er altijd wel onderwerpen die de respondenten interessant vinden en daarmee dus de verbondenheid voelen. Literatuur geeft ook aan dat de politieke interesse van jongeren de bereidheid voor participatie doet beïnvloeden. Doordat er een klein deel echt politiek geïnteresseerd is, kan er niet gesteld worden dat alleen politieke interesse de bereidheid om te participeren van de jongeren beïnvloed.

4.2.3 Geografische nabijheid

Geografische nabijheid wordt gezien als belangrijk punt om te willen participeren, om dit te onderzoeken is er gekeken naar de verbondenheid met de gemeente. Jongeren geven aan verbonden te zijn met de gemeente omdat ze er al heel hun leven wonen en soms nog heel hun leven hopen te blijven wonen. Zo geeft respondent 4 aan dat het fijn is om jezelf in te zetten voor een gemeente waar je later ook profijt van hebt. Actief inzetten voor de eigen gemeente is een van de redenen van respondent 4 om te participeren in de jongerenraad.

“Ja, mezelf wel actief inzetten voor mijn eigen omgeving is wel een van mijn redenen.”

Respondent 4

Respondent 5 en 8 geven aan dat het belangrijk is om een connectie te voelen met de gemeente waarvoor men participeert.

“Ik moet wel een connectie voelen met de gemeente. Als ik de connectie niet voel zie ik mezelf niet zo snel de stap maken om te gaan.” Respondent 5

Voor een andere gemeente participeren zouden de meeste respondenten daarom ook niet snel doen. Als men niet in de gemeente woont is er minder connectie, aldus respondent 12. Respondent 11 participeert ook op regionaal en landelijk niveau. De respondent geeft aan dat de motivatie redenen daarvoor anders waren, dat was voornamelijk voor zelfontwikkeling. Bij de jongerenraad was de drijfveer om met de gemeente in gesprek te gaan vanuit het perspectief van jongeren woonachtig in de gemeente. Respondent 13 geeft aan steeds meer de verbondenheid te voelen met de gemeente.

Literatuur geeft aan dat geografische nabijheid een belangrijk kenmerk is voor jongeren om bereid te zijn om te participeren. Respondenten geven zelf ook aan dat het belangrijk is om te participeren in een gemeente waar een connectie mee is. De jongeren voelen zich allemaal verbonden, wel verschilt de mate van verbondenheid per persoon. Dit houdt in dat de verwachting van de literatuur overeen komt met de resultaten.

4.2.4 Eigen belang

Het eigen belang bestaat uit verschillende factoren die van invloed kunnen zijn. Er zijn vijf respondenten die participeren vanuit hun eigen belang, zoals het creëren van een beter netwerk, een activiteit organiseren of om bepaalde onderwerpen onder de aandacht te brengen. Respondent 14 geeft aan dat de participatie in eerste instantie vooral gericht was op het eigen belang, maar de respondent ziet het collectieve belang nu als belangrijker.

“Een van de redenen dat ik er in eerste instantie bij ben gekomen en ik denk dat dat voor de meeste is, omdat je heel erg kan doen wat je zelf wilt. (...) Ik ben daarna ook meer het collectief op prijs gaan stellen dan mijn eigen doeleinde.” Respondent 14

Respondent 12 geeft aan dat de respondent zich hard wil maken voor een onderwerp dat voor de naasten van de respondenten van belang zijn. Wel nuanceert de respondent dit door te zeggen dat

de respondent het zelf ook interessant vindt en graag iets wil doen voor de jongeren die in dezelfde situatie zitten. Het toevoegen van de functie jongerenraad lid als ervaring op een CV wordt gezien als mooie bijkomstigheid. Zo geeft respondent 4 aan dat het een mooi is meegenomen.

“Nou het is niet een drijfveer, maar het is toch wel handig. Het is wel iets wat mooi meegenomen is.”

Respondent 4

Voor respondent 14 is kunnen toevoegen van de activiteit op de CV wel een van de redenen om te participeren. De respondent geeft aan dat het van belang is voor het werkveld waarin de respondent later wil gaan werken. Het verkrijgen van een materiële beloning in de vorm van geld wordt door de jongeren ook niet als hoofdreden gezien om te participeren. Respondent 6 geeft aan dat de tijd die erin wordt gestoken in vergelijking met de vergoeding niet evenredig is. Daarnaast verkrijgen niet alle jongeren een vergoeding voor hun lidmaatschap. Respondent 9 heeft lange tijd de voorzittersrol in de jongerenraad op zich genomen. De respondent geeft aan dat er als voorzitter meer van een jongeren wordt verwacht dan als men enkel lid is. De respondent geeft daarom aan dat een hogere vergoeding dan de rest van de leden van de jongerenraad wel terecht zou zijn geweest, wel heeft de respondent zonder de vergoeding de voorzittersrol uitgevoerd.

“De tijd en moeite die ik erin steek, die iedereen erin steekt. Als je het naar werkuren zou omgooien dan zou 100 euro per jaar ook veel te weinig zijn natuurlijk. Het komt uit vrijwillige basis en dat moet het ook zijn natuurlijk. Maar tegelijk kunnen ze dan ook niet verwachten dat je alle avonden daarbuiten er ook opeens bij bent. Dat is wel heel dubbel. En ik had het gevoel dat het wel van mij werd verwacht, als voorzitter. Dus dan zou ik wel zeggen dat het terecht zou zijn.”

Respondent 9

Naast beloningen in geld wordt er soms ook beloond in spullen, zoals een kerstcadeau of festivaltickets. Beloning in waardering wordt ook genoemd als belangrijk. Zo geeft respondent 15 aan dat het fijn is om te horen dat de gemeente trots is op het resultaat en dat extra motivatie geeft. Respondent 9 geeft aan dat er wel bijgehouden moet worden dat er voldoende wordt beloond. Volgens de respondent hoeft dat niet alleen in geld, dit kan ook in zelfontwikkeling, een uitje, vriendschap of een blijk van waardering.

De theorie stelt de verwachting dat participanten bereid zijn om te participeren als de baten groter zijn dan de kosten. De resultaten komen niet geheel overeen met de verwachtingen. Een klein gedeelte participeert namelijk maar met een reden gekoppeld aan het eigen belang. Het verkrijgen van een materiële beloning wordt niet als belangrijk gezien. Ondanks dat de jongeren namelijk geen of een lage vergoeding krijgen, zetten de jongeren zich in voor de jongerenraad. Immateriële beloning, zoals waardering, wordt als belangrijker gezien.

4.2.5 Persoonlijke ontwikkeling

Bij de jongerenraad is er voldoende ruimte voor persoonlijke ontwikkeling. Jongeren geven aan dat dit een van de redenen is om te participeren in een jongerenraad. Persoonlijke ontwikkeling moet, volgens respondent 9, worden gezien als een belangrijke beloning voor lidmaatschap van een jongerenraad. De meerderheid van de respondenten (10) geven aan dat ze bij de jongerenraad vaardigheden hebben opgedaan of dat ze dat graag willen gaan doen bij de jongerenraad. Vaardigheden die genoemd worden zijn onder andere: het groeien in het geven van een mening, activiteiten organiseren, zelfverzekerder zijn, rustiger en kalmer zijn en naar elkaar luisteren. Respondent 14 geeft aan dat het een tweewerking is. De jongerenraad levert iets aan de gemeente, maar de jongeren krijgen er ook zelfontwikkeling voor terug.

“Je merkt dat je jezelf erin kan laten doorgroeien. Dus bij veel vrijwilligerswerk doe je alleen het werk, maar hier gaat het er echt om wat het jou biedt. (...) Dus het biedt wel heel erg veel en het is ook echt gefocust op het feit dat het jou wat moet bieden. (...) Het is een twee werking. Wij leveren wat aan voor jongeren, maar we leren er ook wat uit.” Respondent 14

Kennis vergroten wordt ook gezien als belangrijke reden om deel te nemen aan de jongerenraad. Zeven respondenten geven aan dat ze hun kennis hebben vergoot of dit nog graag willen doen. Kennis vergroten gebeurt door middel van het volgen van cursussen, gespreken met leden van de jongerenraad buiten de eigen kring en het opdoen van ervaring.

De literatuur stelt de verwachting dat de bereidheid om te participeren toeneemt als participanten zichzelf kunnen ontwikkelen. Het ontwikkelen van vaardigheden en kennis wordt gezien als belangrijke factor om te participeren. Hierdoor komt de verwachting van de theorie overeen met de resultaten.

4.2.6 Sociaal belang

Het verkrijgen van nieuwe sociale contacten is een van de bijkomstigheden van het lid worden van een jongerenraad. Jongeren vinden het leuk om in een jongerenraad te zitten omdat het sociaal is. Zo geeft respondent 12 aan dat het zijn met een groep mensen sfeer verhogend is en het leuk maakt om vrijwilligerswerk te doen.

“Wat ik ook leuk vind is dat het erg sociaal is.(...) Ik vind het gewoon hele leuke mensen dus dat draagt ook wel bij aan de sfeer, dat het leuk is om vrijwilligerswerk te doen.” Respondent 12

De jongerenraad wordt gezien als gezellig en leuk, dit kan gelinkt worden aan het informele karakter van de jongerenraad. Respondent 15 geeft aan dat de reden om lid te zijn van de jongerenraad is omdat het leuk is en de respondent beleefd er plezier aan. Twee respondenten (R7 & R4) geven aan dat het sociale aspect een van de drijfveren was om deel te nemen aan de jongerenraad. Voor respondent 5, 11 en 10 was het verkrijgen van nieuwe contacten niet een van de eerste redenen om te participeren in een jongerenraad. Respondent 10 zit met een formele insteek bij de jongerenraad, wel geeft de respondent aan dat het leuk is om met andere jongeren in contact te komen.

“Ik zit daar puur voordat ik denk dat er veel te doen is en dat ik daar mijn steentje aan wil bijdrage, en ik zit er niet per se voor het sociale contact. Ik zit daar redelijk formeel en sommige mensen zijn wel heel informeel. (...) sowieso vind ik het wel leuk om met andere jongeren in contact te komen, die wel ergens die affiniteit hebben met politiek. En het is sowieso gewoon leuk om met leeftijdsgenoten te zijn. Het zijn wel altijd gezellige avonden. Dus ik vind het leuk om met andere jongeren te doen.”

Respondent 10

Andere positieve punten die voortkomen uit een jongerenraad is het creëren van een groter netwerk.

De verwachtingen uit de theorie is dat sociale contacten en het hebben van plezier de bereidheid om te participeren vergooten. Deze verwachting gaat niet helemaal op met de resultaten, omdat maar een klein gedeelte aangeeft te participeren voor het sociale belang. Het sociale en leuke aspect van de jongerenraad wordt door de meerderheid als mooie bijkomstigheid gezien.

4.2.7 Morele motieven

Leden van een jongerenraad participeren voornamelijk omdat ze maatschappelijke impact willen creëren. Er worden verschillende redenen genoemd om te participeren zoals: iets willen betekenen, iets willen verbeteren, een verandering willen brengen, informeren, jongeren representeren en meer

jongeren betrekken bij beleid van de gemeente. Zeven respondenten geven aan dat ze de “stem van de jongeren” willen laten horen. Respondent 11 geeft aan dat het idee om vanuit de jongeren met de gemeente te praten al direct interessant vond.

“Maar ik vond het direct wel heel interessant, het feit dat je iets van een woordje kan doen binnen de gemeente vanuit jongeren. Iets van vertegenwoordiging kan zijn en met mensen mee kan praten dat greep mij meteen aan. En toen ik hoorde dat de jongerenraad vast in de gemeente kwam wist ik meteen dat ik daarbij moest zijn.” Respondent 11

Respondent 9 geeft aan het belangrijk te vinden om andere jongeren een kans te geven om hun mening te uiten. De respondent geeft aan dat dit een hoofddoel is van deelnemen aan participatie. Respondent 6, 10, 13 en 16 laten weten dat het niet voor persoonlijk belang is om dingen te verbeteren in de gemeente. Respondent 13 geeft aan dat de het is voor de generatie die nu opgroeit.

“Want ik zie het een beetje als een steentje bijdragen. Of een boom planten waar de schaduw voor de volgende generaties dan te gebruiken zou zijn. Want ik ga daar niet van genieten. Maar ik vind het wel belangrijk dat er iemand is, zeker een groep jongeren, die bezig zijn om dus verandering te brengen voor de kinderen die nu aan het groeien zijn.” Respondent 13

Er wordt door respondenten 4 en 9 ook aangegeven dat ze een goed functionerend orgaan willen achterlaten. Zo geeft respondent 4 aan dat, als de respondent de jongerenraad verlaat, het een verbetering moet zijn in vergelijking met toen de respondent erbij kwam.

“Wat ik achter wil laten is een goed functionerend orgaan. Dat het goed ingebed is in de organisatie, want daar mist het nu wel een beetje aan. Althans er is ruimte voor verbetering. Het beter achterlaten dan toen ik er in kwam.” Respondent 4

Literatuur geeft aan dat de jongeren bereidheid zijn om te participeren, omdat ze participeren vanuit morele motieven. De verwachting van de literatuur komt overeen met de resultaten. Jongeren in de jongerenraad geven namelijk aan veelal te participeren vanuit morele motieven.

4.3 Enabled to: in staat stellen

De variabele *enabled to* omvat de volgende indicatoren: platform, samen participeren en omgeving.

4.3.1 Platform

Jongeren hebben een participatievorm nodig die op hun is afgestemd. De respondenten geven aan dat de jongerenraad een goede manier is voor jongeren om te participeren. Doordat een jongerenraad toegankelijk en laagdrempelig is past het bij de doelgroep jongeren. Wel is diversiteit een belangrijk kenmerk voor toegankelijkheid, aldus onder andere respondent 12.

“Maar ik denk niet dat alle raden even toegankelijk zijn, in de zin van het ligt er heel erg aan. Je moet echt een gevoel van welkom creëren zeg maar, wat daarbij helpt is dat je een diverse groep hebt.”
Respondent 12

Een jongerenraad zorgt ervoor dat jongeren de weg kunnen vinden naar de gemeente en kennis kunnen maken met de gemeente. Respondent 1 geeft aan dat de jongerenraad een mooie kans geeft om jongeren in de gemeente te vertegenwoordigen. Het geeft jongeren de mogelijkheid om te participeren, anders zou de respondent niet goed weten hoe er geparticipeerd zou kunnen worden.

“Ja het is ook een beetje tastbaar ofzo. Want ik heb het idee dat stel het zou er niet zijn, dat je niet weet hoe je jezelf moet inzetten, of op wat voor manier. Ook bij de jongerenraad moet je daar zelf invulling aangeven. Maar je hebt wel een begin.” Respondent 1

Drie respondenten geven aan dat een jongerenraad niet per definitie de beste manier is voor jongeren om te participeren. Om te bepalen of het een goed platform is moet er gekeken worden naar de persoon die wilt participeren en de jongerenraad moet een goede basis hebben.

Literatuur geeft aan dat de bereidheid om te participeren toeneemt als er een manier is om te participeren. Een jongerenraad wordt door de meerderheid van de respondenten gezien als een goed platform voor jongeren om te participeren, het is namelijk toegankelijk en laagdrempelig. De verwachting van de literatuur komt dus overeen met de resultaten.

4.3.2 Samen participeren

De jongerenraad is een groep jongeren die gezamenlijk participeren, dit wordt gezien als een toegevoegde waarde van een jongerenraad. Het zorgt namelijk voor diversiteit wat resulteert in verschillende meningen, kritischere gedachten, betere beslissingen, leer momenten en een breder draagvlak in de gemeente. Respondent 13 vindt dat de diversiteit het participeren interessant maakt, er komen namelijk meer ideeën naar boven waardoor er betere adviezen gegeven kunnen worden.

“Maar dan is het ook mooi om in een team te werken want andere mensen hebben toch een andere focus of andere ervaring. Dan kunnen we betere beslissingen maken, beter advies geven richting de gemeente.” Respondent 13

Respondent 9 geeft aan dat een diverse groep ook vermoeiend kan zijn, doordat het soms moeilijk is om een professionele rol aan te nemen en iedereen op hetzelfde denk niveau te brengen. Samen participeren zorgt ook voor gezelligheid, sociale contacten en een gevoel van steun. Respondent 13 zegt dat een groep niet het gevoel creëert dat je het allemaal alleen moet doen. Het samen participeren zorgt voor laagdrempeligheid, alleen participeren is voor veel jongeren een te grote stap.

De literatuur voorspelt dat participeren in een groep de bereidheid om te participeren groter maakt, dit komt overeen met de resultaten. Uit de resultaten blijkt ook dat de respondenten een groep om samen mee te participeren als meerwaarde zien. Samen participeren wordt als meerwaarde gezien omdat het zorgt voor diversiteit, laagdrempeligheid en steun.

4.3.3 Omgeving

De omgeving van jongeren kan invloed hebben op participatie gedrag. Alle respondenten geven aan dat hun omgeving enthousiast reageert op hun lidmaatschap bij de jongerenraad, dit wordt gezien als fijn. Zeven van de respondenten geven aan gemotiveerd te zijn, doordat de omgeving hun steunt om te participeren. Er wordt ook aangegeven dat de jongeren participeren omdat ze het zelf leuk vinden. Zo geeft respondent 5 aan dat zonder positieve reacties de respondent nog steeds zou participeren.

“Ja het helpt wel. Als iemand zegt dat je iets niet moet doen ga je toch snel twijfelen, dus steun is wel fijn. Maar ik denk dat ik de jongerenraad ook wel had gedaan.” Respondent 5

Naast de steun van de omgeving kwam er bij zes respondenten ook naar voren dat er thuis vaak wordt gepraat over maatschappelijke problemen. De vader van respondent 9 stimuleert de respondent ook om na te denken over maatschappelijke problemen. Zo geeft respondent 9 aan dat vader stimuleert om het nieuws te lezen.

“Ja als ik in het weekend naar beneden komt dat ligt de krant opgeslagen naast mijn bord met: ‘Kijk, misschien vind je dit wel interessant!’ ” Respondent 9

De verwachtingen die de literatuur schets is dat de bereidheid om te participeren toeneemt door de betrokkenheid van de omgeving. De verwachtingen van de literatuur komen niet geheel overeen met de resultaten. Er is namelijk maar een deel van de respondenten die gemotiveerd wordt door steun van de omgeving of die thuis praten over maatschappelijke problemen.

4.4 Asked to: gevraagd worden om

De jongeren zijn op verschillende manieren lid geworden van de jongerenraad. De meerderheid van de respondenten (twaalf) zijn gevraagd om aan te sluiten bij de jongerenraad. Daarvan zijn respondent 4 en respondent 13 in contact gekomen met de gemeente doordat ze initiatief hadden genomen om op een andere manier te participeren in de gemeente, vervolgens zijn ze gevraagd om te komen kijken bij de jongerenraad. Vier respondenten kennen de jongerenraad vanuit hun stage bij de gemeente. Waarbij respondent 2 en 15 vervolgens gevraagd zijn om lid te worden en respondent 2 en 12 zelf initiatief hebben genomen om erbij te gaan. Dit maakt dat er vier respondenten (R1, R3, R5 en R12) zelf initiatief hebben genomen om lid te worden van de jongerenraad.

Literatuur geeft aan dat de bereidheid om te participeren toeneemt als de participanten gevraagd zijn, dit komt overeen met de resultaten. De meerderheid van de respondenten is gevraagd om te participeren en is zo bij de jongerenraad terecht gekomen. Dit laat zien dat het vragen van jongeren om deel te nemen aan participatie een effect heeft op de bereidheid om deel te nemen.

4.5 Responded to: reactie krijgen op

Het doel van de jongerenraad is om jongeren te vertegenwoordigen. Jongeren die lid zijn van de jongerenraad vinden het daarom belangrijk dat de gemeente de jongerenraad serieus neemt, hierdoor krijgt de jongerenraad nut. Jongerenraden geven advies over beleidsonderwerpen. Vier respondenten geven aan dat de gemeente de jongerenraad ook actief vraagt om advies te geven. Respondent 16 geeft echter wel aan dat de gemeente vaker advies zou mogen vragen. Respondent 6 geeft aan dat door gedegen communicatie tussen de jongerenraad en de gemeente er vooruitgang te zien is in advies vragen en terugkoppeling.

“Dat moet ik wel zeggen dat het echt wel lastig is. Want als we bijvoorbeeld een advies stuk sturen dan zeggen ze: ‘We kijken erna’, maar je hoort bijna nooit meer iets terug. Dus dat vind ik in die zin wat lastig. Maar de raad probeert nu ook wat meer toenadering tot ons te zoeken, dus ik heb wel het idee dat dat verbeterd wordt.” Respondent 6

Terugkoppeling vanuit de gemeente, zowel gemeenteraad als het ambtelijk orgaan, wordt door de respondenten nog vaak als te weinig gezien. Respondent 12 vraagt zich namelijk af of de jongerenraad is opgezet door de gemeente omdat andere gemeentes het ook doen. De respondent vraagt zich daarom af of er oprecht wordt geluisterd. De respondent zegt dat de gemeente wil uitstralen dat er wordt geluisterd, het daadwerkelijk luisteren verschilt per persoon.

“Ik denk het op zich wel, of ze willen uitstralen dat ze naar ons willen luisteren. Dat is natuurlijk iets anders dan dat er daadwerkelijk naar wordt geluisterd.” Respondent 12

Het zou motiveren als de gemeente meer naar de jongerenraad zou luisteren, aldus respondent 9. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om open te staan voor de meningen van de

jongerenraad, hun hebben het namelijk opgericht, aldus respondent 7. Naast reactie van de gemeente wil respondent 1 ook graag reactie vanuit de maatschappij. Hiervoor is het nodig om serieus genomen te worden door jongeren, maar daarvoor hebben ze de gemeenteraad ook nodig.

“Maar dat is een beetje dubbel want bij de gemeenteraad moet je een draagvlak creëren bij de jongeren, maar om door jongeren serieus genomen te worden moet je ook serieus genomen worden door de gemeenteraad. Want anders dan kan je niet laten zien dat je daadwerkelijk iets kan met die belangen”
Respondent 1

Het gevoel dat de jongerenraad een verschil maakt in de gemeente hebben vijf respondent niet. Respondent 8 vraagt zichzelf af of iedereen wel weet dat de jongerenraad bestaat. Dat er geen gevoel van waardering is of terugkoppeling wordt lastig gevonden. Respondent 3 geeft aan dat dit demotiveert en het lastig vindt om die terugkoppeling wel te bereiken.

“Nou ik merk wel dat mijn motivatie daardoor minder wordt. Dat ik dan denk waarvoor doe ik het nou. Ik zit hier voor de jongeren, jullie hebben die opgericht als gemeenteraad, zodat jullie meer inzicht hebben in de jongeren. En dan lopen wij alles te doen en dan einstand dan wordt er niet naar ons geluisterd. Ik merk wel dat mijn motivatie dan minder wordt. Ik had gewild dat ze gewoon altijd luisterden, maar dat doen ze gewoon niet. Het is een beetje lastig hoe we dat wel moeten bereiken.”
Respondent 3

Respondent 11 ziet het te weinig inspraak krijgen in de gemeente als een strijd waar de jongerenraad voor moet blijven vechten.

“Dat is iets waar ik, wij, zeker voor moeten blijven vechten. Want we zijn niet al op het niveau waarop het goed gaat. We worden ook nog niet overal voor benaderd, we moeten voor veel dingen nog zelf iets doen. Dat lijkt mij zeker een van de dingen die belangrijk zijn voor de jongerenraad.”
Respondent 11

Respondent 6 en 11 geven aan dat ondanks dat er weinig respons is vanuit de gemeente het geen reden is om te stoppen. Respondent 5 en 8 geven wel aan te willen stoppen als respons vanuit de gemeente wegblijft. Bij respondent 10 hangt het af van de andere leden van de jongerenraad, als ze gezamenlijk zouden blijven vechten voor terugkoppeling zou de respondent lid willen blijven.

De theorie verwacht dat de bereidheid om te participeren toe neemt als de participatie een verschil maakt, dit komt niet overeen met de resultaten. Jongerenraden voeren nog altijd een strijd om meegenomen te worden in de besluitvorming. Wel vinden jongeren het belangrijk dat de jongerenraad serieus wordt genomen en dat er wordt geluisterd. Ondanks dat dit niet altijd gebeurt blijven de jongeren wel participeren.

5. Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk wordt er eerst antwoord gegeven op de hoofdvraag, dit gebeurt in de conclusie. Vervolgens wordt er een reflectie op dit onderzoek gegeven in de discussie.

5.1 Conclusie

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag: “Welke factoren beïnvloeden jongeren om te participeren in een jongerenraad op lokaal niveau?” Om deze vraag te beantwoorden is er aan de hand van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006) onderzocht of deze punten ook relevant zijn voor jongeren om te participeren. Het CLEAR-model is opgezet aan de hand van vijf factoren, deze vijf factoren zullen eerst worden besproken waarna er antwoord gegeven wordt op de hoofdvraag.

De eerste dimensie is *can do* (Lowndes et al., 2006). De eerste factor die invloed heeft op kunnen participeren, is het hebben van bepaalde vaardigheden die het gemakkelijker maken om te participeren (o.a. Verschuere et al., 2014). Vaardigheden die nodig zijn om te participeren in een jongerenraad zijn: communicatieve vaardigheden, sociale vaardigheden, organisatorische vaardigheden en een proactieve houding. Ten tweede geeft theorie aan dat theoretisch opgeleiden eerder kunnen participeren (o.a. Van Eijk & Steen, 2014). Jongerenraadsleden beschikken voornamelijk over een theoretisch opleiding. Ten derde geeft de theorie aan dat het hebben van voldoende tijd belangrijk is om te kunnen participeren (o.a. Lowndes et al., 2006). Jongerenraadsleden beschikken niet altijd over voldoende tijd. Ten vierde zou ervaring met vrijwilligerswerk een positieve invloed hebben op het kunnen participeren (o.a. Lowndes et al., 2006). Leden van de jongerenraad hebben over het algemeen ervaring met vrijwilligerswerk.

De tweede dimensie van het CLEAR-model is *like to* (o.a. Voorberg et al., 2021). De eerste factor die invloed heeft op willen participeren, is verbondenheid met de doelgroep (o.a. Marava et al., 2020). Bij de jongerenraad is geen eenduidigheid te zien met betrekking tot de verbondenheid met de doelgroep. De tweede factor is verbondenheid met het onderwerp van participatie (o.a. Verschuere et al., 2014). Hier is sprake van doordat de jongerenraad verschillende onderwerpen omvangt. De derde factor is geografische nabijheid (o.a. Checkoway et al., 2005). Jongerenraadsleden participeren omdat ze een connectie hebben met de gemeente. De dimensie *like to* is aangevuld met belangen, burgers dienen namelijk een belang te hebben om te participeren (o.a. Van Eijk & Steen, 2014). Jongeren hebben elk hun eigen belangen om te participeren. Echter worden persoonlijke ontwikkeling en morele motieven door de meeste jongeren als het belangrijkste gezien.

Enabled to is de derde dimensie van het CLEAR-model (o.a. Lowndes et al., 2006). De eerste factor die invloed heeft op het in staat stellen van burgers om te participeren, is dat er participatie mogelijkheden zijn die zijn afgestemd op jongeren (o.a. Matthews, 2001). Door de toegankelijkheid en laagdrempeligheid wordt een jongerenraad gezien als goed platform voor jongeren. De tweede factor is het samen participeren (o.a. Lowndes et al., 2006). Samen participeren in een jongerenraad zorgt voor laagdrempeligheid, diversiteit en steun. De derde factor is invloed van de omgeving (o.a. Quintelier, 2010). Jongeren zien de steun van thuis voornamelijk als fijn, maar het bevordert niet de bereidheid om te participeren.

De vierde dimensie van het CLEAR-model is *asked to*, het mobiliseren van mensen zou een positief effect hebben op de bereidheid om te participeren (o.a. Voorberg et al., 2021). Jongeren in een jongerenraad worden veelal gevraagd om deel te nemen aan het participatietraject.

De laatste dimensie van het CLEAR-model is *responded to*, waarbij de betrokkenheid van de participant een verschil dient te maken (o.a. Lowndes et al., 2006). Ondanks dat de jongerenraadsleden het gevoel hebben dat de jongerenraad niet altijd een verschil maakt in de gemeente, blijven jongeren participeren.

Concluderend kan er gesteld worden dat er verschillende factoren zijn die bij jongeren in een lokale jongerenraad de bereidheid om te participeren beïnvloeden. Het CLEAR-model is op sommige punten een goede voorspeller voor deze factoren. Het kunnen participeren wordt beïnvloed door de benodigde vaardigheden, theoretisch opleidingsniveau en ervaring hebben met vrijwilligerswerk. Willen participeren wordt beïnvloed door de verbondenheid met de onderwerpen, geografische nabijheid, persoonlijke ontwikkeling en morele motieven. De jongerenraad is een goede manier om jongeren in staat te stellen om te participeren op lokaal niveau, dit komt door het gezamenlijke aspect. Het mobiliseren van jongeren werkt positief om jongeren bereid te krijgen om te participeren. Het krijgen van een reactie op participatie wordt door jongeren als belangrijk gezien, maar is niet essentieel om te participeren.

Dit onderzoek laat zien dat jongeren kunnen worden beïnvloed door factoren waardoor ze gaan participeren. Dit geeft handvaten om een lokale jongerenraad op een bepaalde manier in te richten, zodat jongeren beschikken over een plek waar ze hun mening kunnen geven over hedendaagse complexe problemen. Wat een positief effect heeft op de lokale democratie.

5.2 Discussie

Als eerste komt de literatuur discussie aan bod. Hierin wordt er ingegaan op hoe dit onderzoek een toegevoegde waarde biedt of een ander kijk geeft op de huidige theorie. Vervolgens wordt er een reflectie gegeven op dit onderzoek in de methodologische discussie. In de methodologische discussie zullen ook aanbevelingen worden gegeven voor vervolg onderzoek.

5.2.1 Literatuur discussie

In de literatuur discussie zal worden besproken in welke mate de resultaten overeenkomen met de theoretische verwachtingen. Dit wordt gedaan aan de hand van de indeling van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). In dit onderzoek is het CLEAR-model toegepast om de bereidheid van jongeren te onderzoeken om te participeren in een lokale jongerenraad. Uit het onderzoek is gebleken dat het relevante punten bevat die toegepast kunnen worden op een jongerenraad. Het model is dus niet alleen toereikend voor volwassenen maar ook voor jongeren. Hieronder zal worden aangegeven welke indicatoren, die onder de dimensies van het CLEAR-model vallen, overeen komen of verschillen met de resultaten van dit onderzoek.

Bij de dimensie *can do* zorgen het hebben van vaardigheden ervoor dat jongeren kunnen participeren. Als jongeren vaardigheden bezitten, zullen ze eerder bereid zijn om te participeren (o.a. Quintelier, 2008). Literatuur geeft hierbij aan dat communicatieve en organisatorische vaardigheden het meest van belang zijn om te kunnen participeren (o.a. Hafer & Ran, 2016). Uit de resultaten komt naar voren dat jongeren die participeren in een lokale jongerenraad voornamelijk beschikken over de volgende vaardigheden: communicatieve vaardigheden, sociale vaardigheden en organisatorische vaardigheden. Daarnaast wordt er aangegeven dat nieuwe leden vooral dienen te beschikken over een proactieve houding. Dit geeft een andere kijk op het hebben van vaardigheden, omdat een proactieve houding geen daadwerkelijke vaardigheid is. Er wordt dus een uitbreiding gedaan op de bestaande literatuur rondom de benodigde vaardigheden om te kunnen participeren, met sociale vaardigheden en een proactieve houding.

Ten tweede wordt er gesteld dat een theoretisch opleidingsniveau ervoor zorgt dat de bereidheid om te participeren toeneemt. Theoretisch opgeleiden bezitten namelijk eerder over de juiste vaardigheden om te kunnen participeren (o.a. Lowndes et al., 2006). De jongeren die participeren in een jongerenraad zijn over het algemeen theoretisch opgeleid, echter is er geen eenduidigheid te zien. Maar omdat de meerderheid theoretisch opgeleid is, kan er wel gesteld worden dat een theoretische opleiding ervoor zorgt dat men eerder bereidheid is om te participeren. Of er een positief verband is tussen een theoretische opleiding en de benodigde vaardigheden kan aan de hand van dit onderzoek niet worden gesteld.

Ten derde wordt het hebben van voldoende tijd als belangrijk element gezien om te kunnen participeren (o.a. Hafer & Ran, 2016). Dit onderzoekt nuanceert deze uitspraak. Jongeren die participeren in een jongerenraad hebben namelijk niet altijd voldoende tijd, maar toch participeren ze. De jongeren creëren voldoende tijd door prioriteiten te stellen en te plannen. Wel is het hebben van te weinig tijd voor jongeren een reden om niet te participeren of om te stoppen. Wanneer jongeren precies ervaren dat ze te weinig tijd hebben, kan aan de hand van dit onderzoek niet worden gesteld.

Als laatste zou eerdere ervaring met vrijwilligerswerk ervoor zorgen dat jongeren competenties ontwikkelen waardoor ze kunnen participeren (Quintelier, 2008). Over het algemeen hebben jongeren die in een jongerenraad zitten ervaring met vrijwilligerswerk. Hierdoor lijkt er een positief verband te zijn tussen vrijwilligerswerk en participatie in een jongerenraad. Aan de hand van dit onderzoek kan er niet worden gesteld dat er een positief verband is tussen ervaring met vrijwilligerswerk en het ontwikkelen van bepaalde vaardigheden die helpen bij participatie.

De dimensie *like to* wordt opgesteld door middel van verbondenheid en belangen. Bij de verbondenheid zijn de belangrijkste factoren volgens de theorie de doelgroep, het onderwerp en geografische nabijheid (o.a. Lowndes et al., 2006; Hafer & Ran, 2016). Als eerste wordt de verbondenheid met de doelgroep besproken. Er is geen eenduidigheid met betrekking op de verbondenheid met de doelgroep en de jongerenraad. Jongerenraadsleden voelen allemaal een eigen mate met verbondenheid. Zo zijn er jongeren die geen verbondenheid voelen, alleen met hun eigen netwerk verbonden zijn of met de gehele doelgroep verbondenheid voelen.

De tweede factor, verbondenheid met de onderwerpen, wordt door de jongerenraadsleden wel als positief ervaren. Jongeren geven aan dat er altijd wel een onderwerp van interesse wordt besproken bij de jongerenraad, waardoor ze zich verbonden voelen met de onderwerpen. De reden dat er verbondenheid is met het onderwerp van participatie, is doordat er verschillende onderwerpen aanbod komen.

Ten derde is de geografische nabijheid van belang, waarbij jongeren allen een connectie met de gemeente ervaren waarin ze participeren. Deze verbondenheid komt voornamelijk tot stand doordat jongeren al heel hun leven in de gemeente wonen. De mate van de verbondenheid verschilt wel per persoon.

De variabele *like to* is aangevuld met de indicator belangen, burgers dienen namelijk een belang te hebben om te participeren. Dit onderzoek laat zien dat willen participeren niet alleen bestaat uit verbondenheid. Er zijn namelijk verschillende belangen die de wil om te participeren bevorderen (o.a. Van Eijk & Steen, 2014; Hafer & Ran, 2016). Zo geven jongeren aan dat persoonlijke ontwikkeling en morele motieven belangrijke motivatoren zijn geweest om te willen participeren. Bij persoonlijke ontwikkeling willen jongeren graag hun kennis en vaardigheden ontwikkelen tijdens hun participatie bij de jongerenraad. Morele motivatie bestaat voornamelijk uit de reden dat jongeren graag maatschappelijke impact willen creëren. Het eigen belang en het sociale belang wordt door maar een aantal jongeren gezien als belangrijke factor, het wordt voornamelijk gezien als mooie bijkomstigheid. Hieruit blijkt dus dat iedereen een eigen belang heeft om te willen participeren, dit komt overeen met de literatuur. De literatuur geeft aan dat er verschillende belangen bevredigd kunnen worden door participatie (o.a. Van Eijk & Steen, 2014).

De dimensie *enabled to* geeft aan dat burgers in staat moeten worden gesteld om te participeren. Ten eerste dient er een juiste vorm van participatie te zijn die is afgestemd op de doelgroep jongeren (o.a. Šavriņa & Seimuškāne, 2018). De jongeren, die participeren in een jongerenraad, geven ook aan dat de jongerenraad een effectieve manier is om jongeren te laten participeren op lokaal niveau. Een jongerenraad is namelijk toegankelijk en laagdrempelig is. Dit kan echter een vertekend beeld geven van de werkelijkheid, omdat er alleen jongeren zijn ondervraagd die in een jongerenraad participeren. Er kunnen ook jongeren zijn die niet participeren in een jongerenraad, omdat ze het geen fijne manier vinden om te participeren.

Ten tweede geeft de literatuur aan dat jongeren het liefst participeren in een groep (o.a. Kirshner, 2007). Dit komt overeen met de jongeren die participeren in een jongerenraad, het samen participeren wordt namelijk gezien als meerwaarde van de jongerenraad. Het samen participeren zorgt namelijk voor diversiteit, laagdrempeligheid en steun. Deze resultaten kunnen ook een vertekend beeld geven omdat het alleen maar is gevraagd aan jongeren die gezamenlijk participeren. Misschien participeren sommige jongeren juist niet omdat het in een gezamenlijke setting is.

Ten derde geeft de theorie aan dat de omgeving invloed heeft op de bereidheid van jongeren om te participeren (o.a. Marava et al., 2020). Onder de ondervraagden zijn er jongeren die zich gemotiveerd voelen door de steun van hun omgeving, maar de meeste zien het als mooie bijkomstigheid. Daarnaast komt het hebben van een politieke of maatschappelijk geïnteresseerde omgeving niet bij elke jongerenraadslid voor, er dus geen verband te zien.

De dimensie *asked to* laat zien dat het direct vragen aan mensen of ze willen participeren een positief effect heeft op de bereidheid om te participeren, dit komt overeen met wat er in het CLEAR-model wordt gezegd over deze dimensie (o.a. Lowndes et al., 2006). In dit onderzoek wordt er echter geen rekening gehouden met de jongeren die zijn gevraagd en uiteindelijk geen lid zijn geworden van de jongerenraad. Daardoor kan er ook geen eenduidig worden gesteld, dat het mobiliseren van jongeren automatisch leidt tot deelname aan de jongerenraad.

Bij de dimensie *responded to* wordt aangegeven dat participanten blijven participeren als hun betrokkenheid een verschil maakt (o.a. Lowndes et al., 2006). Jongeren vinden het belangrijk dat de jongerenraad serieus wordt genomen en er wordt geluisterd naar hun adviezen. Het blijkt echter dat niet elke jongerenraad gehoord wordt. Ondanks dat jongerenraden geen reactie krijgen, blijven ze participeren. Jongeren vinden het dus belangrijk dat er naar hun wordt geluisterd, het is een eis die wordt gesteld vanuit de participanten. Maar het is geen harde eis om te gaan of om te blijven participeren. Echter is dit wel alleen gevraagd aan jongeren die nog participeren. Het zou kunnen zijn dat jongeren niet willen participeren of niet meer participeren bij de jongerenraad, omdat ze het gevoel hadden geen verschil te maken.

5.2.2 Methodologische discussie

Dit onderzoek kent verschillende sterktes en zwaktes. In deze sectie van de discussie zullen deze worden toegelicht en daarbij aanbevelingen worden gegeven voor vervolg onderzoek. Een sterk punt van dit onderzoek, is dat er een aanvulling wordt gedaan op de bestaande literatuur over jongerenparticipatie. Het bekijkt jongerenparticipatie in de context van een lokale jongerenraad. Er is daarvoor gebruik gemaakt van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). Door het CLEAR-model in een andere context te onderzoeken, kan het CLEAR-model ook aangepast worden speciaal voor jongeren van een lokale jongerenraad. Daarnaast kijkt het onderzoek naar jongeren vanuit een positief licht, er wordt namelijk gekeken naar jongeren die participeren. Dit vult de bestaande literatuur aan die vaak gaat over de tekortkomingen van jongeren (Checkoway et al., 2005). Het laat zien dat jongeren wel participeren en maatschappelijk betrokken willen zijn en hoe dit gestimuleerd kan worden.

Participatie is alleen een complex begrip, in dit onderzoek is er alleen gekeken naar participatie vanuit het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006). Echter zijn er meerdere factoren die van invloed kunnen zijn op de participatie van jongeren. Hierdoor biedt het onderzoek geen uitsluitende resultaten over de factoren die de bereidheid beïnvloeden van jongeren om te participeren. Wel gaat het onderzoek in op verschillende factoren die de bereidheid van jongeren om te participeren kunnen beïnvloeden. Hierdoor biedt het wel een uitgebreid overzicht van de verschillende factoren die invloed hebben op participatie bereidheid. Maar omdat het een uitgebreid onderzoek is naar veel verschillende factoren, kan er geen uitsluitend worden gegeven van welke factoren veel of weinig invloed hebben op de bereidheid van jongeren om te participeren. Vervolgens zijn er ook factoren

die invloed kunnen hebben op elkaar. Het hebben van een theoretische opleidingsniveau en ervaring met vrijwilligerswerk, zou namelijk invloed kunnen hebben op de benodigde vaardigheden om te kunnen participeren (o.a. Verschuere et al., 2014). In dit onderzoek wordt er geen duidelijkheid gegeven of dit daadwerkelijk invloed heeft op elkaar.

Door in vervolg onderzoek gebruik te maken van een kwalitatieve vergelijkende analyse (QCA). Kan er uitsluitel gegeven worden over welke factoren veel of weinig invloed hebben op jongeren. Dit geeft een completer beeld van de bereidheid van jongeren om te participeren in een lokale jongerenraad.

Daarnaast zijn bepaalde elementen van het CLEAR-model (Lowndes et al., 2006) moeilijker toepasbaar op de doelgroep jongeren of te ondervragen in een kwalitatief interview. Neem bijvoorbeeld de eerste dimensie *can do*, waar voornamelijk wordt gekeken naar socio-economische argumenten. Doordat jongeren vaak nog studeren en geen vaste baan hebben, is het lastig te onderscheiden of jongeren wel of niet een hoge socio-economische status hebben. Er kan ook gekeken worden naar de socio-economische status van de ouders, maar dit is ook lastig te ondervragen in een interview. Hierdoor is in dit onderzoek alleen gekeken naar het opleidingsniveau van jongeren, wat geen volledig beeld geeft van de socio-economische status van jongeren.

In vervolg onderzoek kan er door gebruik te maken van een enquête, onderzoek gedaan worden naar de socio-economische status van de jongeren en hun gezin. Hierdoor kan er meer duidelijkheid worden gecreëerd welke rol de socio-economische status van jongeren of hun gezin heeft op de bereidheid om te participeren.

Doordat het een kwalitatief onderzoek is, zijn er geen grote respondenten aantallen, dit doet afbreuk aan de generaliseerbaarheid. Ondanks dat er zestien respondenten zijn geïnterviewd, is het een waardevol onderzoek geweest. Het onderzoek gaat namelijk diep in op de verschillende perspectieven van jongeren die participeren in een jongerenraad. Daarnaast zijn er, ondanks dat jongeren een moeilijk benaderbare doelgroep zijn, wel zestien diepte interviews gehouden. Daarnaast is het ook valide, omdat er saturatie is opgetreden bij de data verzameling.

In vervolg onderzoek kan de generaliseerbaarheid van de uitspraken worden bevorderd, door gebruik te maken van een grotere groep respondenten. Om een grotere groep respondenten te onderzoeken, kan er gedacht worden aan groepsinterviews met participerende jongeren of het uitzetten van een survey onder de doelgroep.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn alleen gebaseerd op jongeren die al participeren in een lokale jongerenraad, dit kan een vertekend beeld geven van de werkelijkheid. Er zijn namelijk ook jongeren die niet participeren in een jongerenraad. In dit onderzoek is er niet onderzocht wat invloed heeft op jongeren die niet bereid zijn om te participeren in een jongerenraad.

Vervolgonderzoek zou ook jongeren die niet participeren in een jongerenraad kunnen ondervragen. Hierdoor kan er aanvullende informatie worden toegevoegd aan dit onderzoek, zoals welke factoren jongeren belemmeren om te participeren in een jongerenraad. Daarnaast zouden er interessante gegevens gehaald kunnen worden vanuit jongeren die gestopt zijn met participeren in een jongerenraad. Dit geeft inzicht in welke factoren ervoor zorgen dat jongeren stoppen met participeren.

6. Praktische aanbevelingen

In het hoofdstuk aanbevelingen worden er praktische aanbevelingen gegeven die gebaseerd zijn op de theorie en de resultaten van dit onderzoek. Om jongerenparticipatie op lokaal niveau te kunnen waarborgen is het van toegevoegde waarden om de conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek mee te nemen. Op deze manier kunnen gemeentes inspelen op de behoeftes en wensen van jongeren. Hierdoor zullen jongeren eerder bereid zijn om te participeren in een jongerenraad. Door de jongerenraad een sterkere rol te geven in de samenleving zorgt dit ook voor een versterking van de lokale democratie.

De eerste aanbeveling is gerelateerd aan het betrekken van meer jongeren bij de jongerenraad. Om een goed functionerende jongerenraad te hebben, is het van belang dat er een groep jongeren aangesproken kan worden. Hiervoor zijn bij veel jongerenraden meer leden nodig of moet er jongeren die uit de jongerenraad gaan vervangen worden. Jongeren zijn sneller bereid om actief te participeren in een jongerenraad als ze worden gevraagd om te participeren. Hierdoor is het dus belangrijk dat jongeren persoonlijk worden benaderd, het moet zichtbaar zijn wie er bij de jongerenraad zijn betrokken. De persoonlijke benadering kan dus gedaan worden door de begeleiders van de jongerenraden of de jongerenraadsleden. Om jongeren persoonlijk te kunnen benaderen, is het van belang dat men jongeren gaat mobiliseren op plekken waar ook jongeren zijn bereid zijn om te participeren. Dit kan worden gerelateerd aan de factoren theoretisch opgeleid en vrijwilligerswerk. Deze twee factoren zullen hieronder verder worden toegelicht.

De eerste overeenkomst die jongeren hebben die al participeren in een jongerenraad is dat ze vaak theoretisch zijn opgeleid. Het mobiliseren van jongeren zou daarom gedaan kunnen worden op scholen waar ze theoretische opleidingen aanbieden. Maar het is ook van belang om de diversiteit van de jongerenraad in het oog te houden en daarom niet alle aandacht te laten uitgaan naar de theoretische opleidingen. Bij scholen kan er specifiek gekeken worden naar jongeren die al vaardigheden bezitten die kunnen helpen bij participatie, zo kan er gedacht worden aan leerlingraden en debatclubs. Om aansluiting met de school te kunnen vinden kan er gevraagd worden om gastlessen te geven tijdens maatschappij wetenschappen of burgerschapsvorming.

De tweede overeenkomst is dat de jongeren die participeren vaak vrijwilligerswerk doen. Deze groep dient ook opgezocht te worden. Door in contact te komen met vrijwilligersorganisaties in de gemeente kan deze groep jongeren worden aangesproken. Een manier om dit te doen, is om tijdens de Nationale Vrijwilligersdag met de jongeren van de jongerenraad naar deze organisaties te gaan. Zo kan de jongerenraad hun zichtbaarheid vergroten en in contact komen met de jongeren die vrijwilligerswerk doen.

De tweede aanbeveling heeft betrekking op de belangen van de jongeren. Jongeren participeren omdat ze daar een belang bij hebben. Jongeren hebben allen een ander belang om te participeren, maar persoonlijke ontwikkeling wordt door jongeren wel gezien als belangrijk. Jongeren willen graag hun vaardigheden en kennis verbeteren en dit kan bij de jongerenraad. Daarnaast wordt persoonlijke ontwikkeling ook gezien als een mooie beloning voor jongeren die participeren. Persoonlijke ontwikkeling kan verder worden uitgediept vanuit de jongerenraad. Hierbij kan er meer gestuurd worden op persoonlijke ontwikkeling van de jongeren in de jongerenraad. Er zijn verschillende manieren waarop de jongerenraad persoonlijke ontwikkeling tot een hoger niveau kan tillen. Zo kan er gedacht worden aan begeleiding vanuit de begeleider van de jongerenraad, waarbij er wordt ingezet op gesprekken met de participanten over wat de leerdoelen zijn en hoe dit kan worden bereikt. Daarnaast kan er gedacht worden aan het geven van cursussen aan jongeren. Er zijn verschillende onderwerpen die voor jongeren interessant kunnen zijn, zoals: leren presenteren, leren debatteren, een advies leren schrijven, etc. Om een goede aansluiting te kunnen vinden, moet er ook gekeken worden naar waar de jongeren van de jongerenraad behoefte aan hebben. Zo kan er een jaarlijks budget gegeven worden, waarmee de jongeren zelf mogen bepalen welke cursussen ze

willen volgen. De begeleider van de jongerenraad dient in de gaten te houden of er voldoende wordt gestuurd op de persoonlijke ontwikkeling van de jongeren.

De derde aanbeveling is gericht op de gemeentelijke organisatie waar de jongerenraad deel van uit maakt. Jongeren vinden het namelijk belangrijk dat ze serieus worden genomen, hun betrokkenheid een verschil maakt en er terugkoppeling komt op hun inbreng. De gemeentelijke organisatie speelt daarbij een grote rol. Om het gemeente bestuur de jongerenraad te laten erkennen, is het belangrijk dat er een samenwerking ontstaat tussen verschillende partijen. Doordat er een samenwerking ontstaat wordt de jongerenraad meer zichtbaar en zal eerder betrokken worden. De jongerenraad zal geïnstitutionaliseerd worden in de gemeentelijke organisatie. Een samenwerking tussen verschillende partijen dient tot stand komen.

Ten eerste kan er een samenwerking ontstaan met het college. Het college vraagt hierbij bij beleidsthema's, die in aanraking komen met jongeren, een advies aan de jongerenraad. Op deze manier gaat de jongerenraad functioneren als adviesorgaan. Door gevraagd advies te geven, krijgt de jongerenraad het gevoel dat het college de jongerenraad ziet en dat ze betrokken worden bij het opstellen van beleid. Het college dient vervolgens op de gevraagd en ongevraagd adviezen een terugkoppeling te geven naar de jongerenraad, dit kan door middel van toelichting over het wel of niet aannemen van de adviezen. Om een goede samenwerking tussen het college en de jongerenraad te laten ontstaan is er bereidheid nodig van beide partijen, de begeleider van de jongerenraad dient hierin te ondersteunen.

Ten tweede kan er een samenwerking aan worden gegaan met de gemeenteraad. Dit is echter lastiger te bereiken, omdat het geen partij is die samen werkt met elkaar. De jongerenraad kan hierin het voortouw nemen, door de thema's die in de raadsvergaderingen worden besproken bij te houden. Ze kunnen dan vervolgens inspelen op de raadsagenda door middel van ongevraagd advies te geven aan de gemeenteraad. Ongevraagd advies geven kan onder andere door een motie in te dienen. Op deze manier kan de jongerenraad zichtbaarheid creëren bij de gemeenteraad. Door een motie in te dienen waar de gemeenteraad over stemt ontstaat er terugkoppeling richting de jongerenraad. De begeleider van de jongerenraad dient hierin de jongeren te ondersteunen.

De derde samenwerkingspartners zijn de ambtenaren. Ambtenaren spelen ook een grote rol in het betrekken van de jongeren bij het creëren van beleid, deze moeten daarom ook niet vergeten worden. De jongerenraad moet onder de ambtenaren zichtbaar worden. Zichtbaarheid kan worden gecreëerd door de leden van de jongerenraad, met de teamleiders van de gemeentelijke organisatie in gesprek te laten gaan. Daarnaast dient het voor ambtenaren gemakkelijk te zijn om de jongerenraad te bereiken. Dit kan worden gecreëerd door een pagina op intranet met daarop de gegevens van de jongerenraad, zoals het e-mail adres. Ambtenaren geven terugkoppeling richting de jongerenraad, door de inbreng van de jongerenraad een plek te geven binnen het beleid. Mocht er niets met de inbreng van de jongerenraad worden gedaan, dienen de ambtenaren dit te beargumenteren. Hierbij ligt er ook een taak voor de begeleider van de jongerenraad die actief moet bijhouden of de jongerenraad wel wordt meegenomen bij het maken van nieuw beleid.

7. Literatuurlijst

- Adams, W. C. (2015). Conducting semi-structured interviews. In K. E. Newcomer, H. P. Hatry, & J. S. Wholey. (Eds.), *Handbook of practical program evaluation* (pp. 492-505). doi:10.1002/9781119171386.fmatter
- Alford, J. (2002). Why Do Public-Sector Clients Coproduce?: Toward a Contingency Theory. *Administration & Society, 34*(1), 32-56. doi:10.1177/0095399702034001004
- Arnstein, S. R. (1969). A Ladder Of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners, 35*(4), 216-224. doi:10.1080/01944366908977225
- Bakker, J., Denters, B., Oude Vrielink, M., & Klok, P. (2012). Citizens' Initiatives: How Local Governments Fill their Facilitative Role. *Local Government Studies, 38*(4), 395-414. doi:10.1080/03003930.2012.698240
- Bobbio, L. (2019). Designing effective public participation. *Policy and Society, 38*(1), 41-57. doi:10.1080/14494035.2018.1511193
- Callahan, K. (2007). Citizen Participation: Models and Methods. *International Journal of Public Administration, 30*(11), 1179-1196. doi:10.1080/01900690701225366
- Checkoway, B., Allison, T., & Montoya, C. (2005). Youth participation in public policy at the municipal level. *Children and Youth Services Review, 27*(10), 1149-1162. doi:10.1016/j.childyouth.2005.01.001
- Van Eijk, C. J. A., & Steen, T. P. S. (2014). Why People Co-Produce: Analysing citizens' perceptions on co-planning engagement in health care services. *Public Management Review, 16*(3), 358-382. doi:10.1080/14719037.2013.841458
- Gustafson, P., & Hertting, N. (2017). Understanding Participatory Governance: An Analysis of Participants' Motives for Participation. *The American Review of Public Administration, 47*(5), 538-549. doi:10.1177/0275074015626298
- Hafer, J. A., & Ran, B. (2016). Developing a Citizen Perspective of Public Participation: Identity Construction as Citizen Motivation to Participate. *Administrative Theory & Praxis, 38*(3), 206-222. doi:10.1080/10841806.2016.1202080
- Henn, M., & Foard, N. (2012). Young People, Political Participation and Trust in Britain. *Parliamentary Affairs, 65*(1), 47-67. doi:10.1093/pa/gsr046
- John, P., Fieldhouse, E., & Liu, H. (2011). How Civic is the Civic Culture? Explaining Community Participation Using the 2005 English Citizenship Survey. *Political Studies, 59*(2), 230-252. doi:10.1111/j.1467-9248.2011.00891.x
- Kirshner, B. (2007). Introduction: Youth Activism as a Context for Learning and Development. *American Behavioral Scientist, 51*(3), 367-379. doi:10.1177/0002764207306065
- Lilleker, D. G., & Koc-Michalska, K. (2017). What Drives Political Participation? Motivations and Mobilization in a Digital Age. *Political Communication, 34*(1), 21-43. doi:10.1080/10584609.2016.1225235

- Lowdens, V., & Pratchett, L., & Stoker, G. (2006). Diagnosing and Remediating the Failings of Official Participation Schemes: The CLEAR Framework. *Social Policy and Society*, 5(2), 281-291. doi:10.1017/S1474746405002988
- Marava, N., Alexoploulos, A., & Stratigea, A. (2020). Barriers to Empowering and Engaging Youth in Sustainable Urban Development Endeavour: Experience Gained from Korydallos Municipality –Greece. *Geography Research Forum*, 40, 87-107. Geraadpleegd op 16 maart 2022, van https://www.researchgate.net/profile/Jenni-Partanen/publication/350135358_Smart_Urban_Futures_Outlining_the_Smart_City_Planning_Project/links/60533941458515e834542239/Smart-Urban-Futures-Outlining-the-Smart-City-Planning-Project.pdf#page=91
- Matthews, H. (2001). Citizenship, Youth Councils and Young People's Participation. *Journal of Youth Studies*, 4(3), 299-318. doi:10.1080/13676260120075464
- Michels, A. (2011). Innovations in democratic governance: how does citizen participation contribute to a better democracy?. *International Review of Administrative Sciences*, 77(2), 275-293. doi:10.1177/0020852311399851
- Nonner, S. (2021, 16 december). *Jongerenparticipatie helpt gemeenten én jongeren vooruit*. Geraadpleegd op 4 maart 2022, van <https://magazines.rijksoverheid.nl/vws/iedereenondereendak/2021/03/interview-1-jongerenparticipatie>
- O'Donoghue, J. L., Kirshner, B., & McLaughlin, M. (2003). Introduction: Moving youth participation forward. *New Directions for Youth Development*, 2002(96), 15-26. doi:10.1002/yd.24
- Van Oranje, L., Sweere, L., & Stegeman, L. (2021). *Bondgenoten in de democratie: jongeren en bestuurders bouwen samen*. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2021/03/03/bondgenoten-in-de-democratie/Democratie++Jongeren+Rapport+Number+5.pdf>
- O'Toole, T., Lister, M., Marsh, D., Jones, S., & McDonagh, A. (2003). Tuning out or left out? Participation and non-participation among young people. *Contemporary Politics*, 9(1), 45-61. doi:10.1080/1356977032000072477
- Percy-Smith, B. (2006). From Consultation to Social Learning in Community Participation with Young People. *Children, Youth and Environments*, 16(2), 153-179. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <http://www.jstor.org/stable/10.7721/chilyoutenvi.16.2.0153>
- Philipsen, H. & Vernooy-Dassen, M. (2004). Kwalitatief onderzoek: nuttig, onmisbaar en uitdagend. *Huisarts en Wetenschap*, 47, 288-292. doi: 10.1007/BF03083760
- Quintelier, E. (2007). Differences in political participation between young and old people. *Contemporary Politics*, 13(2), 165-180. doi:10.1080/13569770701562658
- Quintelier, E. (2008). Who is Politically Active: The Athlete, the Scout Member or the Environmental Activist?: Young People, Voluntary Engagement and Political Participation. *Acta Sociologica*, 51(4), 355-370. doi:10.1177/0001699308097378

- Quintelier, E. (2010). Politieke participatie en politieke socialisatie bij jongeren in België. *Gids op Maatschappelijk Gebied*, 101(3), 30-36. Geraadpleegd op 4 maart 2022, van <https://lirias.kuleuven.be/1861329>
- Richards-Schuster, K., & Checkoway, B. (2010). Youth participation in public policy at the local level: New lessons from Michigan municipalities. *National Civic Review*, 98(4), 26-30. doi:10.1002/ncr.273
- Rutjes, L. (2015). Jeugdparticipatie? Die kunnen we nu afschaffen!. In R. Clarijs. (Red.), *Om de Jeugd: perspectief voor beleid en praktijk* (pp. 235-253). Amsterdam: SWP.
- Rutjes, L., & Jurrius, K. (2011). Inleiding. In Stichting Alexander. (Red.), *Kinderparticipatie in Nederland: Inspirerende voorbeelden uit de praktijk* (pp. 5- 7). Geraadpleegd op 3 maart 2022, van https://st-alexander.nl/wp-content/uploads/2020/10/206_Kinderparticipatie-in-Nederland-Inspirerende-voorbeelden-uit-de-praktijk_20110024.pdf
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 54–67. doi:10.1006/ceps.1999.1020
- Šavriņa, B., & Seimuškāne, L. (2018). Income and quality of life influence on citizens' participation in activities of local government in Latvia. *CBU International Conference Proceedings*, 6, 424-432. doi:10.12955/cbup.v6.1193
- Sloam, J. (2016). Diversity and voice: The political participation of young people in the European Union. *The British Journal of Politics and International Relations*, 18(3), 521-537. doi:10.1177/1369148116647176
- Smith, W. (2005). Maatschappelijke participatie van jongeren. In K. Pelleriaux (Red.), *Beter samen? Denk- en doepistes voor een toegankelijk jeugdwerk in Vlaanderen, Brussel en Wallonië*. Leuven: Acco.
- Van Thiel, S. (2015). *Bestuurskundig onderzoek. Een methodologische inleiding*. Bussum: Uitgeverij Couthino.
- Tubex, S., De Rynck, F., & Coussée, F. (2006). *De inspraak en participatie van kinderen, jongeren en het jeugdwerk in en aan het lokale beleid*. Geraadpleegd op 3 maart, van <https://biblio.ugent.be/publication/704732/file/777536>
- Verschuere, B., Brandsen, T., & Pestoff, V. (2012). Co-production: The State of the Art in Research and the Future Agenda. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 23, 1083-1101. doi:10.1007/s11266-012-9307-8
- Verschuere, B., Steen, T., van Eijk, C., & Verhaeghe, T. (2014). *Motivations for coproduction of public services: empirical evidence from a comparative case study*. Geraadpleegd op 17 maart 2022 van, <https://biblio.ugent.be/publication/4380005/file/4380007.pdf>
- Voorberg, W., Vermeeren, B., & van Buuren, A. (2021). The clear model as a predictor of candidacy for council membership. *Local Government Studies*. doi:10.1080/03003930.2021.1926240
- Wijnhoven, F., Ehrenhard, M., & Kuhn, J. (2015). Open government objectives and participation motivations. *Government Information Quarterly*, 32(1), 30-42. doi:10.1016/j.giq.2014.10.002

Yin, R. K. (2009). *Case Study Research: Design and Methods* (fourth edition). Thousand Oaks: SAGE Inc.

8. Bijlage

8.1 Bijlage 1: Respondentenlijst

Respondent	Leeftijd	Opleidingsniveau
Respondent 1	19	VWO
Respondent 2	16	MBO
Respondent 3	20	HBO
Respondent 4	20	HBO
Respondent 5	18	HBO
Respondent 6	17	VWO
Respondent 7	24	HBO
Respondent 8	22	MBO
Respondent 9	20	HBO
Respondent 10	19	WO
Respondent 11	18	WO
Respondent 12	21	WO
Respondent 13	24	MBO
Respondent 14	22	HBO
Respondent 15	20	HBO
Respondent 16	16	VWO

Figuur 3: Respondenten (eigen invulling)

8.2 Bijlage 2: Interviewagenda

- Introductie
  - Bedanken
  - Toestemming opnemen
  - Voorstellen
  - Waarom interviewen
  - Duur interview
  - Vragen
- Kan je mij iets over jezelf vertellen?
  - Welke opleiding doe je of heb je gedaan?
  - Ben je lid van de jongerenraad?
  - Heb je ervaring met vrijwilligerswerk?
- Heb je voldoende tijd om jezelf in te zetten?
- Hoe ben je bij de jongerenraad gekomen?
- Wat vind je van het platform jongerenraad om te kunnen participeren in een gemeente?
- Wat vind je ervan dat je samen met andere jongeren participeert?
- Wat denk je dat je vrienden en familie vinden van je lidmaatschap?
- Wat is de reden dat je bij de jongerenraad bent gekomen?
- Wat hoop je te bereiken bij de jongerenraad?
- In hoeverre voel je je verbonden met de doelgroep?
- Wat vind je ervan dat je kan participeren in je eigen gemeente?
- In hoeverre voel je je verbonden met de onderwerpen die jullie bespreken?
- Welke vaardigheden die je hebt, helpen je bij het goed mee kunnen doen met de participatie?
- In hoeverre heb je het gevoel dat de jongerenraad een verschil maakt in de gemeente?
- Afsluiting
  - Aanvullen
  - Transcript
  - Bedanken

8.3 Bijlage 3: Codeboom

Afhankelijke variabele:

- Deelname aan jongerenraad

Onafhankelijke variabele:

- Can do:
  - Vaardigheden
    - Communicatie vaardigheden
    - Sociale vaardigheden
    - Organisatorische vaardigheden
    - Doorzettingsvermogen
    - Proactieve houding
    - Overige vaardigheden
    - Ontwikkeling vaardigheden
  - Opleidingsniveau
    - Praktisch opgeleid
    - Theoretisch opgeleid
  - Voldoende tijd
    - Voldoende tijd
    - Te weinig tijd
    - Plannen
    - Prioriteit
  - Vrijwilligerswerk
    - Doet vrijwilligerswerk
    - Vrijwilligerswerk gedaan
    - Geen vrijwilligerswerk gedaan
- Like to:
  - Verbondenheid onderwerpen
    - Onderwerpen
    - Politiek
  - Verbondenheid doelgroep
    - Wel verbonden
    - Eigen netwerk
    - Niet verbonden
  - Geografische nabijheid
    - In eigen gemeente participeren
    - Voor ander gebied participeren
  - Persoonlijk belang
    - Beloning
    - Eigen belang
    - Belang vrienden en/of familie
    - Werkervaring (CV)
  - Persoonlijke ontwikkeling
    - Vaardigheden vergroten
    - Kennis vergoten
  - Sociale belang
    - Sociale contacten
    - Plezier
    - Netwerk
  - Morele motieven

- Maatschappelijke impact
  - Participatie
- Enabeld to:
  - Platform
    - Participatievorm
    - Toegankelijk
    - Laagdrempelig
  - Samen participeren
    - Diversiteit
    - Laagdrempelig
    - Steun
  - Omgeving
    - Steun omgeving
    - Maatschappelijk betrokken omgeving
- Asked to
  - Mobilisatie
    - Gevraagd
    - Eigen initiatief
- Responded to
  - Relevantie
    - Advies geven/vragen
    - Verschil maken
    - Terugkoppeling
    - Stoppen